

Forskningsrådet i tall

**Prosjekt-, bevilgnings- og søknadsstatistikk 2006-2010
for Norges forskningsråd**

© Norges forskningsråd 2011

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
bibliotek@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:
www.forskningsradet.no/publikasjoner

eller grønt nummer telefaks: 800 83 001

Grafisk design omslag: Desgin et cetera AS
Trykk: 07 Gruppen/Forskningsrådet
Opplag: 600

Oslo, april 2011
ISBN 978-82-12-02906-4 (trykksak)
ISBN 978-82-12-02907-1 (pdf)

Innhold

1	Hovedtall.....	7
1.1	Totale inntekter og utgifter	7
1.2	Antall prosjekter	8
1.3	Sektorer.....	9
1.4	“Klima for forskning” – Forskningsmeldingens målområder	10
1.5	Fagområder	12
1.6	Fylker.....	13
1.7	Virkemidler og hovedaktiviteter.....	15
1.8	Rekruttering	16
2	Universitetene	19
2.1	“Klima for forskning” – universitetenes andel av innsatsen knyttet til Forskningsmeldingens målområder	20
2.2	Fagområder.....	21
2.3	Virkemidler.....	23
2.4	Rekruttering.....	24
3	Statlige og øvrige høyskoler	27
3.1	Fagområder.....	27
3.2	Virkemidler.....	28
3.3	Rekruttering	29
4	Instituttsektoren.....	31
4.1	“Klima for forskning” – Instituttsektorens andel av innsatsen knyttet til Forskningsmeldingens målområder	33
4.2	Fagområder.....	34
4.3	Virkemidler.....	34
4.4	Rekruttering	36
5	Næringslivet.....	39
5.1	Næringsområder	39
5.2	Regional fordeling	41
6	Kjønnsfordeling	43
6.1	Prosjektledere	43
6.2	Rekrutteringspersonale	45
7	Søknader	47
7.1	Søknadstyper	47
7.2	Fagområder.....	49
7.3	Sektor.....	50
7.4	Prosjekter med bevilgning.....	51

Forord

Om lag en tredjedel av offentlige bevilgninger til forskning går via Forskningsrådet, og det har de siste årene vært økende interesse for statistikk om de prosjektene Norges forskningsråd finansierer og om søknadene Forskningsrådet mottar hvert år. Tidligere har man funnet noe av denne informasjon i Forskningsrådets årsrapport, men den kan imidlertid ikke dekke det økende behovet for tall og statistikk som departementer, forvaltning, forskere og media etterspør.

Som et supplement til årsrapporten ble det høsten 2010 laget en prototype av *Forskningsrådet i tall* med Forskningsrådets prosjekt-, bevilgnings- og søknadsstatistikk for perioden 2005-2009. Fra og med 2011 blir dette en årlig publikasjon som lages i forbindelse med utarbeidelsen av Forskningsrådets årsrapport som leveres departementene 1. mai.

Forskningsrådet i tall er først og fremst en sammenstilling av data gjennom figurer og tabeller og er primært deskriptiv. I årsrapporten leverer Forskningsrådet grundige analyser av aktiviteten i året som har gått og vil i stor grad utfylle *Forskningsrådet i tall*. I tillegg vil Forskningsrådet i løpet av våren 2011 legge ut sin egen *statistikkbank* på hjemmesiden slik at brukere selv kan ta ut den statistikken og de oversiktene de har behov for.

Årlig mottar Forskningsrådet ca. 5000 søknader om støtte til nye FoU-prosjekter i tillegg til at det til enhver tid er om lag 5500 prosjekter som har bevilgning basert på tidligere års vedtak. *Forskningsrådet i tall* omfatter prosjekt-, bevilgnings- og søknadsstatistikk for Forskningsrådet. Oversikten inneholder sentrale nøkkeltall for Forskningsrådets bevilgninger i perioden 2006-2010 og for søknader rettet mot Forskningsrådets utlysninger i 2010.

Alle søknader til Forskningsrådet registreres i Forskningsrådets prosjektadministrative system, Foriss. Det registreres et minimum av opplysninger om prosjektet, om prosjektleder og om prosjektansvarlig institusjon. For de søknadene som senere får bevilgning, registreres det ytterligere informasjon. Statistikken i *Forskningsrådet i tall* baserer seg på denne prosjektinformasjonen, og omfatter alle prosjekter som ikke sorterer under prosjektypene Administrasjon eller Avsetninger.

Innledningsvis presenteres totaltall for alle Forskningsrådets bevilgninger i perioden 2006-2010. I de etterfølgende kapitlene presenteres statistikk for de ulike FoU-sektorene i Norge. Sektorinndelingen følger sektorinndelingen i den nasjonale FoU-statistikken. Så følger en oversikt over kjønnsfordelingen i forskningsrådsfinansierte prosjekter. Søknadsstatistikk presenteres til slutt.

Forskningsrådet tar gjerne i mot innspill og kommentarer til publikasjonen. Eventuelle spørsmål kan rettes til: Kari-Anne Kristensen, kak@rcn.no.

Oslo, mai 2011

1 Hovedtall

1.1 Totale inntekter og utgifter

Tabell 1. Forskningsrådets inntekter fordelt på finansieringskilder. Mill.kr.

	2006	2007	2008	2009	2010
Kunnskapsdep	1 279,6	1 247,5	1 240,7	1 561,5	1 529,9
Nærings- og handelsdep	1 064,9	1 105,4	1 177,4	1 320,8	1 326,5
Kunnskapsdep Forskningsfond	709,0	940,2	942,1	934,6	1 093,1
Olje- og energidep	477,9	437,5	488,9	569,8	791,4
Landbruks- og matdep	362,8	371,3	369,4	400,7	442,1
Fiskeri- og kystdep	258,1	275,1	286,9	328,4	342,1
Miljøverndep	233,4	237,3	248,0	282,0	314,3
Helse- og omsorgsdep	174,8	187,7	220,0	227,2	252,3
Utenriksdep	131,5	131,6	190,7	219,4	230,3
Samferdselsdep	136,2	139,0	154,2	166,8	189,2
Arbeidsdep	93,2	99,9	118,8	117,0	115,6
Kommunal- og regionaldep	48,0	57,4	65,5	109,8	92,0
Barne-, likestillings- og inkl.dep	16,1	16,0	21,4	21,4	27,4
Finansdep	20,2	19,6	19,3	17,8	16,9
Fornyings-, administrasjons- og kirke- og politidep	128,8	231,6	23,7	10,0	14,8
Justis- og politidep	8,0	9,7	9,7	9,2	13,7
Kulturdep	12,7	13,7	8,1	8,1	5,4
Andre inntekter	179,3	135,4	169,6	170,0	167,0
Totalt	5 334,4	5 655,8	5 754,5	6 474,3	6 964,1

Tabell 2. Forskningsrådets utgifter fordelt på virkemidler. Mill. kr.

	2006	2007	2008	2009	2010
Brukerstyrte innovasjonsprogr	830,2	842,2	929,3	1 013,3	1 089,0
Grunnforskningsprogrammer	236,3	287,2	260,7	248,9	257,3
Handlingsrettede programmer	613,4	635,0	714,1	769,3	820,9
Store programmer	831,0	966,9	1 039,7	1 179,8	1 317,9
Fri prosjektstøtte	481,9	500,7	515,5	460,8	480,4
Basisbevilgninger	684,0	703,1	718,4	820,3	853,2
SFF/SFI/FME	130,0	300,0	331,1	531,0	540,4
Vitensk. utstyr, datab, saml	54,2	64,7	46,4	194,7	271,4
Internasjonale tiltak	282,6	287,3	280,8	259,7	293,8
Annet	1 190,7	1 068,8	923,4	996,6	1 039,7
Totalt	5 334,4	5 655,8	5 759,5	6 474,4	6 964,1

Tabellene over viser totale inntekter og utgifter for Forskningsrådet i perioden 2006-2010. I resten av dokumentet er utgifter direkte til administrasjon og avsetninger holdt utenfor slik at oversikten kun

fremstiller utgifter gjennom prosjektbevilgninger. I enkelte prosjekter står Forskningsrådet selv som prosjektansvarlig, dette er prosjekter som dekker utgifter til formidling, konferanser og lignende innenfor et program.

Kategorien Annet omfatter blant annet virkemidlene som Yngre fremragende forskere (YFF), Strategisk høyskoleprogram (SHP), Nærings-phd (stipendiater ansatt i bedrifter) og Systemtiltak som FORNY (kommersialisering av FoU-resultater) og VRI (forskning og innovasjon i norske regioner).

1.2 Antall prosjekter

Tabell 3. FoU-prosjekter med bevilgning fra Forskningsrådet. Antall totalt og fordelt på sektor.

	2006	2007	2008	2009	2010
Totalt antall prosjekter	5 750	5 987	6 317	5 658	5 647
herav antall prosjekter					
ved Universitetene	2 102	2 059	2 014	1 858	1 766
ved Statlige høyskoler	161	188	168	150	148
i Instituttsektoren	1 590	1 823	1 876	1 532	1 536
i Næringslivet	782	844	1 186	925	964

Tabell 4. FoU-prosjekter med bevilgning fra Forskningsrådet. Antall totalt og fordelt på de viktigste virkemidlene.

	2006	2007	2008	2009	2010
Totalt antall prosjekter	5 750	5 987	6 317	5 658	5 647
herav antall prosjekter					
i Brukerstyrte innovasjonsprogr	709	813	810	805	780
i Grunnforskningsprogr	294	323	270	254	243
i Handlingsrettede progr	714	707	834	797	881
i Store progr	773	859	894	934	921
i Fri prosjektstøtte	714	684	648	608	587
i Vitensk, utstyr, datab., saml	41	66	33	19	38

Alle prosjekter har en (og kun én) prosjektansvarlig institusjon/bedrift som ved bevilgning er Forskningsrådets kontraktspart. Alle prosjektansvarlige knyttes til en sektor, og sektorinndelingen følger den inndelingen som brukes i den nasjonale FoU-statistikken: I UoH-sektoren inngår universiteter, statlige og private vitenskapelige høyskoler, kunsthøyskoler og andre høyskoler samt statlige høyskoler. I instituttsektoren inngår forskningsinstitutter og andre institusjoner med et større eller mindre innslag av FoU i sin virksomhet som hverken er klassifisert i næringslivet eller i universitets- og høyskolesektoren. I næringslivssektoren inngår private bedrifter eller andre enheter som produserer varer eller tjenester for salg på det åpne marked. Helseforetak med universitets-klinikkfunksjon inngår i UoH-sektoren, mens øvrige helseforetak sorteres under instituttsektoren.

Alle prosjekter er knyttet til et program/en aktivitet, og programmene/aktivitetene grupperes i ulike hovedaktiviteter/virkemidler.

Merknader

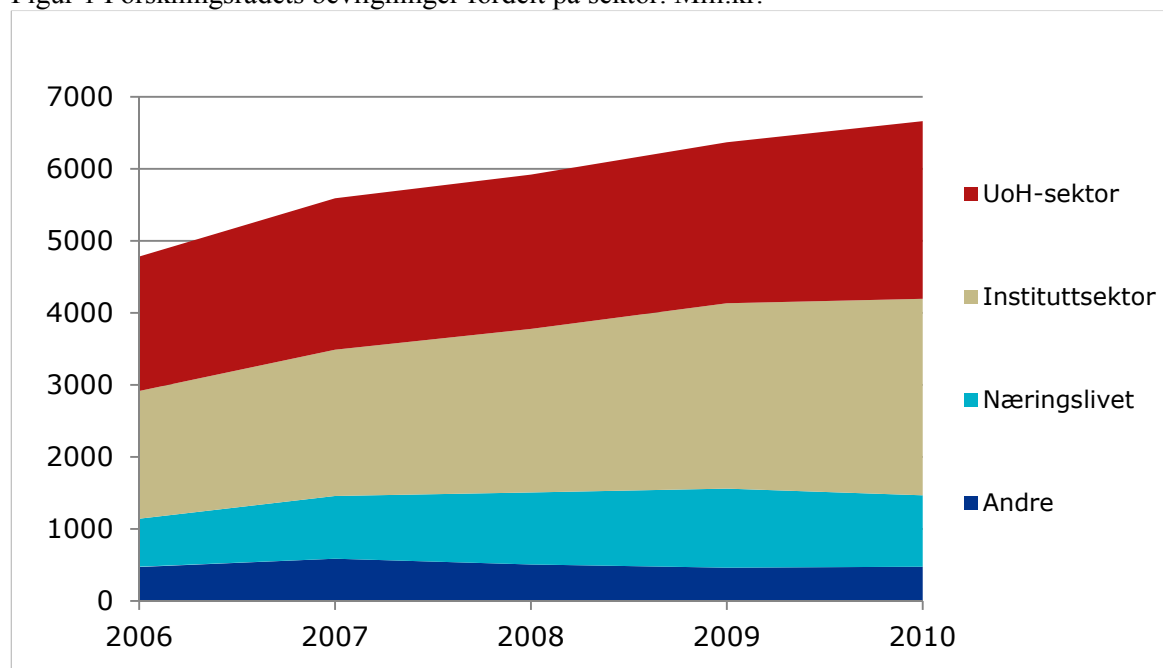
Det har i en årrekke vært en målsetting å øke prosjektstørrelsen i Forskningsrådets programmer og aktiviteter. Tabellene viser at antallet aktive prosjekter, dvs. prosjekter med bevilgning, har hatt en avtakende tendens de siste årene, og beregninger viser eksempelvis at andelen prosjekter større enn 1 mill. kroner har økt fra 37 til 57 prosent fra 2006 til 2010.

Tallene viser en markert økning i antall prosjekter i næringslivssektoren fra 2007 til 2008 med en nedgang fra 2008 til 2009. Dette skyldes at Forskningsrådet, som et engangstilfelle (se SkatteFunnns årsrapport for 2008), utbetalte tilskudd til ulønnet FoU-arbeid i SkatteFunn-prosjekter. Dette ble gjort i 2008 til om lag 280 prosjekter som ble registrert i Forskningsrådets prosjektdatabase. Ordinære SkatteFunn-prosjekter inngår, for øvrig ikke i denne statistikken.

1.3 Sektorer

Figur 1 Forskningsrådets bevilgninger fordelt på sektor. Mill.kr.

Tabell 5. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på sektor. Mill.kr.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
UoH-sektor	1 868,7	2 104,6	2 140,9	2 238,1	2 466,6	37 %	32 %
Instituttsektor	1 770,8	2 029,8	2 270,0	2 569,7	2 725,2	41 %	54 %
Næringslivet	670,5	872,2	1 000,5	1 097,7	993,1	15 %	48 %
Andre	474,2	586,2	508,9	464,7	476,0	7 %	0 %
Totalt	4 784,2	5 592,7	5 920,3	6 370,2	6 660,9	100 %	39 %

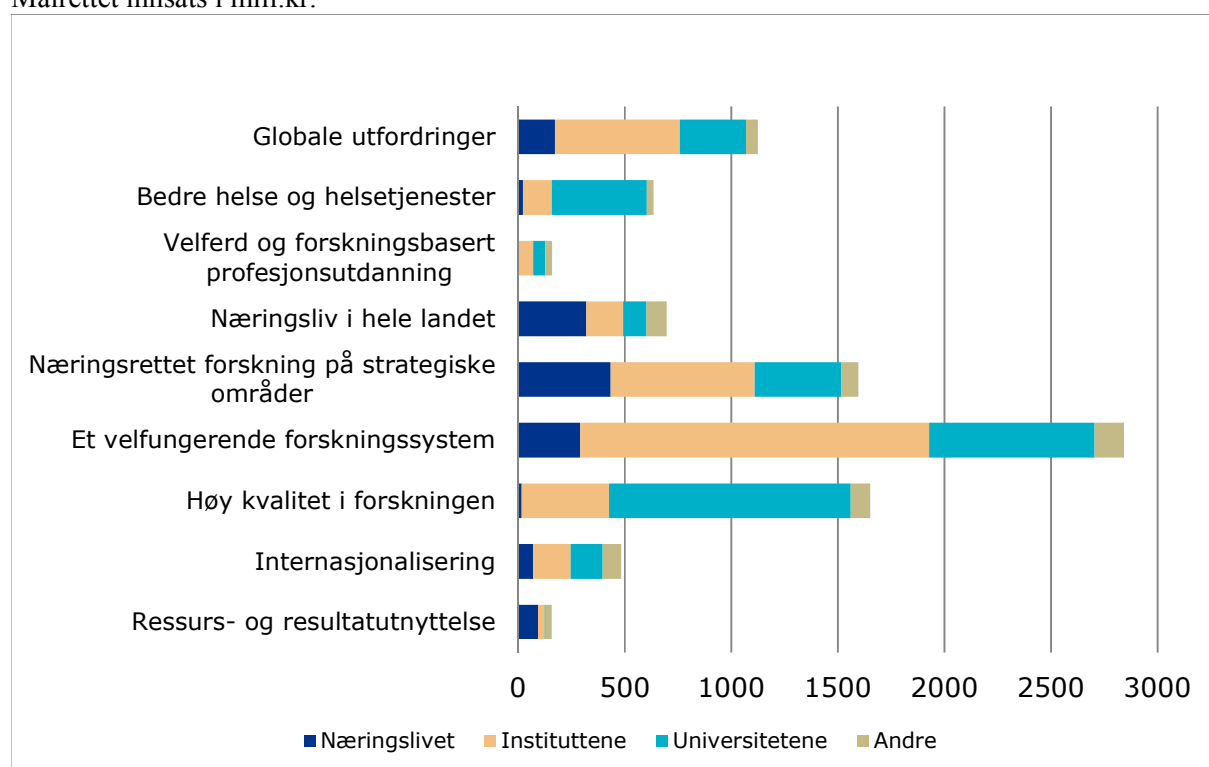
Tabellen og figuren over viser hvordan Forskningsrådets bevilgninger fordeler seg mellom de ulike sektorene basert på prosjektansvarligs sektortilknytning. I tallene inngår basisbevilgningene som en del av bevilgningene til instituttsektoren. De statlige bevilgningene til basisfinansiering skal gå til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging, og stimulere instituttene til vitenskapelig kvalitet, internasjonalisering og samarbeid. I tillegg mottar instituttsektoren ordinære prosjektbevilgninger fra Forskningsrådet, se for øvrig kap 4 Instituttsektoren. I kategorien Andre inngår i all hovedsak prosjekter knyttet til mer indirekte FoU-formål som konferanser, møter og drift av programmene, ofte med Forskningsrådet som prosjektansvarlig.

Merknader

Veksten i bevilgningene til næringslivet henger sammen med den økte satsingen på brukerstyrt forskning de siste årene. Nedgangen fra 2009 til 2010 skyldes at tiltakspakken i forbindelse med finanskrisen i 2009 ga en vekst i tildelingen til programmet Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) fra Nærings- og handelsdepartementet. I 2010 lå tildelingen omtrent på samme nivå som i 2008. Veksten i bevilgningene til instituttsektoren skyldes i all hovedsak vekst i prosjektbevilgningene.

1.4 “Klima for forskning” – Forskningsmeldingens målområder

Figur 2. Forskningsrådets bevilgninger rettet mot forskningsmeldingens målområder fordelt på sektor. Målrettet innsats i mill.kr.

Forskningsmeldingen “Klima for forskning” (St.meld.nr.30 (2008-2009) angir ni hovedmål for norsk forskning. Forskningsrådet har kartlagt oppfølgingen av hovedmålene ved å klassifisere alle prosjekter med bevilgning for 2009 og 2010 i forhold til det enkelte målområde.

Forskningsrådet skiller mellom målrettet innsats og totalinnsats. Den målrettede innsatsen som vises i figuren vil si Rådets innsats innenfor programmer og aktiviteter som har som hovedformål å følge opp de enkelte prioriteringene. Totalinnsatsen omfatter både den målrettede innsatsen og innsats innenfor programmer og andre aktiviteter der hovedformålet er et annet, men hvor det likevel er slik at enkelte av prosjektene faller inn under målområdet.

Målområdene dekker følgende programmer og aktiviteter i Forskningsrådet:

Globale utfordringer omfatter først og fremst forskning som bidrar til å møte de store utfordringene menneskeheten står ovenfor knyttet til fattigdom, matsikkerhet, klimautfordringer og tilgang til miljøvennlig energi og energisikkerhet.

Bedre helse og helsetjenester omfatter forskning som bidrar til kunnskap om helse og helsefremmende forhold, forebygging, reduksjon og behandling av sykdommer og funksjonsbegrensninger og organisering og effektivisering av tjenester i helse- og omsorgssektoren.

Målområdet *Velferd og forskningsbasert profesjonsutdanning* omfatter samfunnsforskning som tar sikte på å øke forståelsen av familien, velferdsordningene, utdanningssystemet, arbeidslivet og sammenhengen mellom dem. Inkluderer også profesjonsrettet forskning.

Målområdet *Næringsliv i hele landet* er avgrenset til de tematiske- og bransjeuavhengige forsknings- og innovasjonsvirkemidlene.

Næringsrettet forskning på strategiske områder: Forskningsmeldingen har utpekt seks temaområder og tre teknologiområder som de strategiske områdene. De tematiske er Mat, Marin, Maritim, Energi, Reiseliv og Miljøteknologi, mens de teknologiske er IKT, Bioteknologi, Material/nanoteknologi. Dette betyr at Forskningsrådets innsats først og fremst er knyttet til innovasjons- og kompetanseprosjekter innenfor programmene, men også næringsrelevante forskerprosjekter på de ulike tema og teknologiområdene.

Et velfungerende forskningssystem omfatter virkemidler og støtteformer hvis hovedformål er å sikre samarbeid, arbeidsdeling og nettverk, men også strategisk kunnskaps- og kompetanseoppbygging ved den enkelte institusjon. Det innebærer at bevilgninger knyttet til vitenskapelig utstyr, senteratsingene og Store programmer inngår i dette målområdet.

Høy kvalitet i forskningen omfatter det som tradisjonelt har vært ansett som særskilte kvalitetsvirkemidler i Forskningsrådet, og det innebærer at det omfatter støtteformer hvis hovedformål er å fremme høy vitenskapelig kvalitet gjennom nasjonale konkurranser. Målområdet dekker for eksempel grunnforskningsprogrammer, fri prosjektstøtte, SFF (Sentre for fremragende forskning) og YFF (Yngre fremragende forskere).

Internasjonalisering omfatter internasjonalt prosjektsamarbeid, mobilitet, stimuleringsiltak for å øke internasjonaliseringen og særskilte tiltak for å gjøre Norge til et attraktivt vertsland for forskning. Den målrettede innsatsen er knyttet til de særskilte internasjonaliseringstiltakene i Forskningsrådet.

Effektiv ressurs- og resultatutnyttelse omfatter innsats knyttet til kommunikasjon, bruk av forskningsresultater og data, kommersialiseringsaktiviteter og kunnskapsgrunnlag.

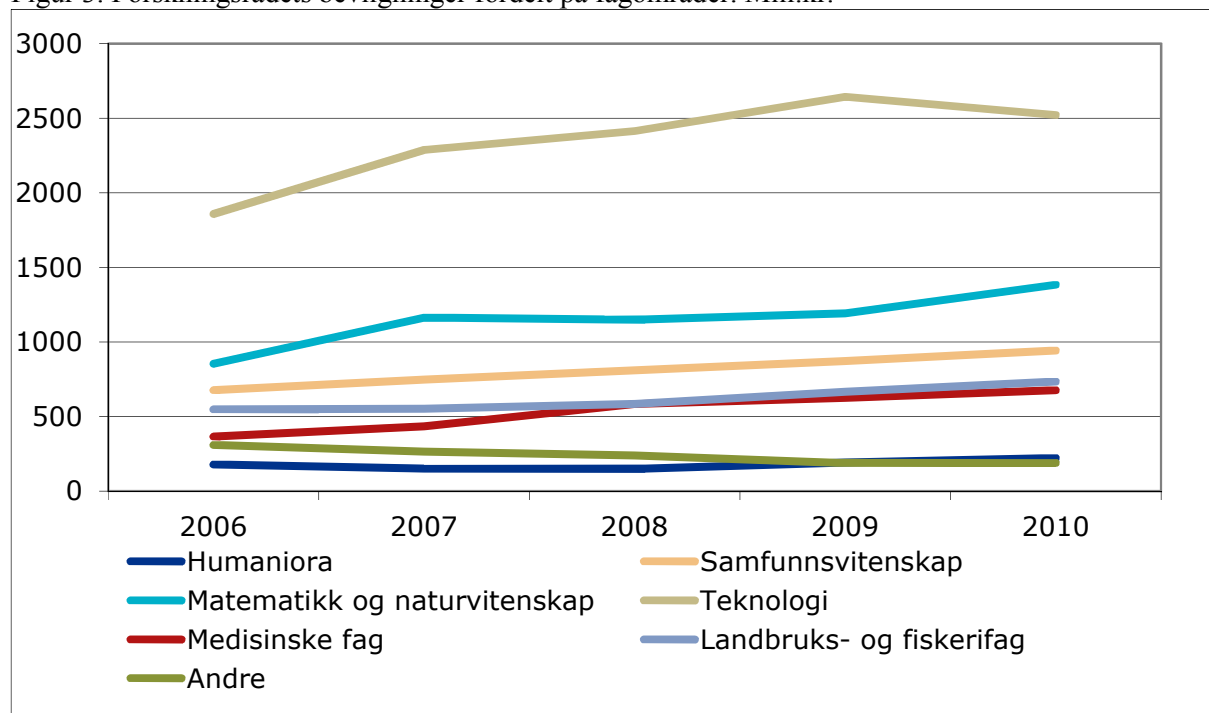
Merknader

Figuren over viser hvordan den målrettede innsatsen innenfor hvert målområde fordeler seg mellom bevilgninger til de ulike sektorene. At målområdet Et velfungerende forskningssystem er det største henger sammen med at en del av de bevilgningstunge virkemidlene ligger innenfor dette målområdet (se over). Figuren viser at bevilgningene til Instituttsektoren utgjør den største andelen, og dette har blant annet sammenheng med at Instituttsektoren er godt representert i senterordningene Sentre for forskningsbasert innovasjon (SFI) og Forskningscentre for miljøvennlig energi (FME). Bevilgninger til universitetene utgjør den største andelen innenfor målområdet Høy kvalitet i forskningen. Dette målområdet omfatter bevilgninger til det som tradisjonelt har vært ansett som særskilte kvalitetsvirkemidler i Forskningsrådet, virkemidler der universitetene og resten UoH-sektoren tradisjonelt sett er tunge. Eksempler på dette er virkemidlene Fri prosjektstøtte, Sentre for fremragende forskning (SFF), ordningen Yngre fremragende forskere (YFF) og Forskerskoler.

Se for øvrig nærmere omtale av innsatsen i de ulike sektorene i senere kapitler i denne publikasjonen. I tillegg vises det til Forskningsrådets årsrapport for 2010 for mer omfattende omtale av innsatsen innenfor de ulike målområdene.

1.5 Fagområder

Figur 3. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på fagområder. Mill.kr.

Tabell 6. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på fagområder. Mill.kr.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Humaniora	177,4	149,8	146,8	190,3	219,9	3 %	24 %
Samfunnsvitenskap	675,2	746,3	808,0	869,9	940,8	14 %	39 %
Matematikk og naturvitenskap	853,4	1 162,3	1 147,1	1 191,2	1 382,3	21 %	62 %
Teknologi	1 856,9	2 286,8	2 413,7	2 643,7	2 521,1	38 %	36 %
Medisinske fag	364,5	433,1	583,5	624,7	674,9	10 %	85 %
Landbruks- og fiskerifag	547,6	551,7	584,0	665,3	733,0	11 %	34 %
Andre	309,1	262,6	237,2	185,1	188,8	3 %	-39 %
Totalt	4 784,2	5 592,7	5 920,3	6 370,2	6 660,9	100 %	39 %

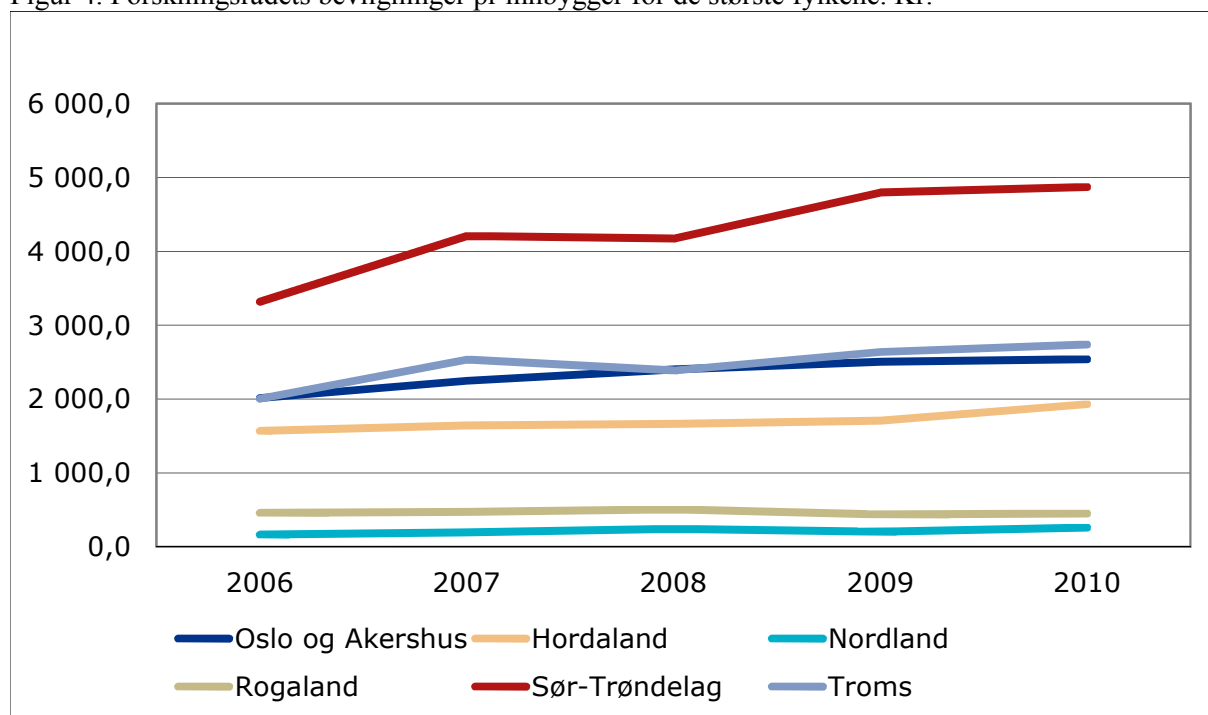
Alle prosjekter merkes med en fagkode av Forskningsrådet. Fagkodemerkingen følger Universitets- og høyskolerådets "Norsk inndeling av Vitenskapsdisipliner". Prosjekter knyttet til f.eks. konferanser, møter og drift av programmene gis en "administrativ" fagkode som sorterer under Andre.

Merknader

Tabellen viser at veksten i bevilgningene til prosjekter innenfor medisin har vært på 85 prosent i perioden 2006-2010, men at de totale bevilgningene til medisin kun utgjør 10 prosent av de totale bevilgningene i 2010. Veksten har først og fremst gått til MNT-fagene og særlig teknologi. Sammenlignet med fagfordelingen i UoH-sektoren er andelen til MNT-fagene betydelig større i Forskningsrådets bevilgninger. Utviklingen i fagområdene i Forskningsrådets prosjekter reflekterer forskningspolitikkenes prioriteringer som særlig har vært rettet mot MNT-fagene.

1.6 Fylker

Figur 4. Forskningsrådets bevilgninger pr innbygger for de største fylkene. Kr.

Tabell 7. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på fylker. Mill.kr.

	2006	2007	2008	2009	2010
AKERSHUS	651,0	759,7	799,3	872,5	902,6
AUST-AGDER	25,9	33,6	25,1	20,1	18,4
BUSKERUD	34,9	32,4	57,0	72,8	48,8
FINNMARK	18,7	22,7	17,5	17,7	16,7
HEDMARK	17,6	31,2	40,2	47,4	39,6
HORDALAND	709,5	750,5	769,7	801,1	920,8
MØRE OG ROMSDAL	30,5	76,8	93,6	83,2	92,9
NORDLAND	38,6	45,8	57,2	47,5	61,8
NORD-TRØNDELAG	14,5	26,5	35,8	33,2	30,0
OPPLAND	58,9	58,0	50,1	56,3	50,8
OSLO	1 442,6	1 617,8	1 790,0	1 887,9	1 948,4
ØSTFOLD	21,5	28,8	37,5	38,3	40,1
ROGALAND	183,0	191,6	213,1	188,0	197,8
SOGN OG FJORDANE	28,8	25,2	34,0	20,2	24,4
SØR-TRØNDELAG	914,0	1 172,6	1 180,5	1 374,4	1 414,2
SVALBARD	4,1	11,1	10,5	7,4	13,8
TELEMARK	45,8	44,3	72,0	60,3	71,7
TROMS	307,8	390,5	364,7	405,4	423,4
VEST-AGDER	31,9	37,8	46,1	56,8	53,8
VESTFOLD	21,4	42,9	47,9	69,4	61,4
Ubestemt	182,9	193,1	178,4	210,3	229,4
	4 784,2	5 592,7	5 920,3	6 370,2	6 660,9

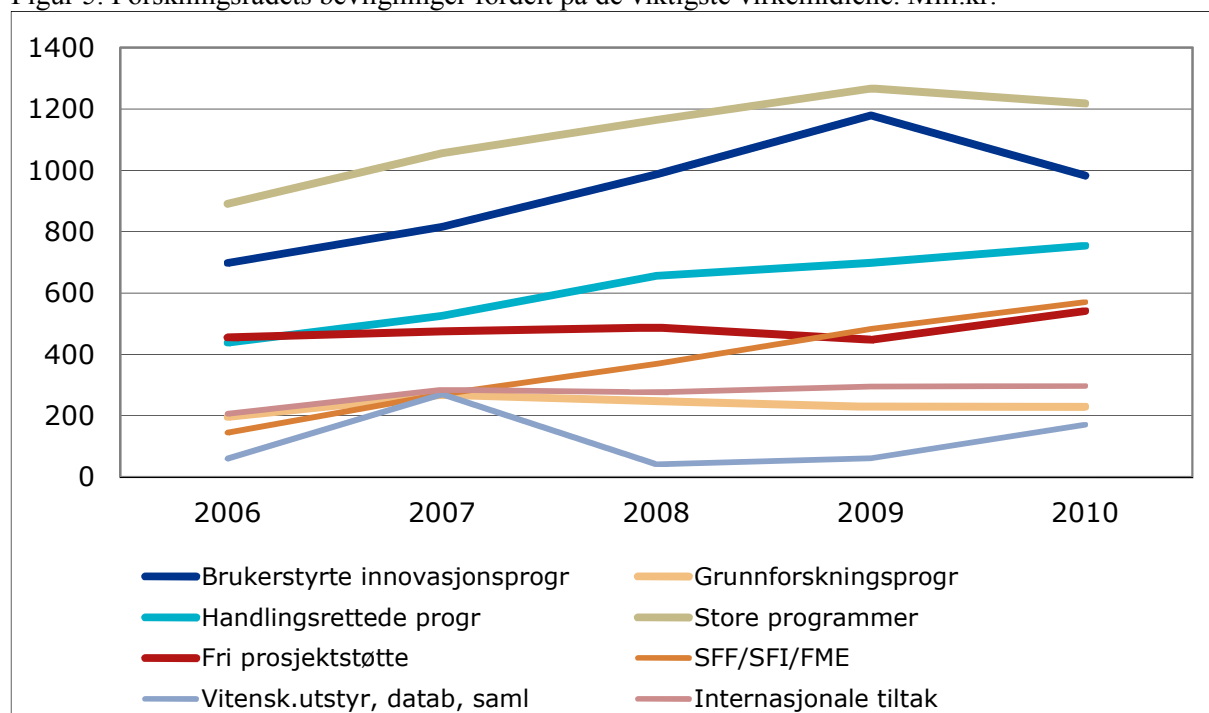
Fordelingen av Forskningsrådets bevilgninger på fylker baserer seg på adressen til Prosjektansvarlig institusjon (kontraktspart). Dersom prosjektbevilgningen brukes til f.eks. kjøp av FoU-tjenester fra andre institusjoner fanges ikke dette opp i denne fordelingen. *Ubestemt* er enten knyttet til prosjekter der prosjektansvarlig har adresse i utlandet (gjelder først og fremst utenlandsstipend) eller til prosjekter som er knyttet til konferanser, møter og drift av programmene.

Merknader

Hovedvekten av bevilgningene går til universitetsfylkene der de største FoU-miljøene er samlet. Tabellen viser at Oslo og Sør-Trøndelag ligger på topp når det gjelder samlet bevilgningsbeløp, men dersom man måler bevilgningene opp mot antall innbyggere i fylket (Figur 4) ser vi at Sør-Trøndelag ligger markert over Oslo og Akershus og at Troms ligger på samme nivå som de to sistnevnte fylkene.

1.7 Virkemidler og hovedaktiviteter

Figur 5. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på de viktigste virkemidlene. Mill.kr.

Tabell 8. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på hovedaktiviteter. Mill.kr.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Brukerstyrte innovasjonsprogr	698,0	815,5	986,5	1 179,1	982,9	15 %	41 %
Grunnforskningsprogr	196,2	268,5	247,0	228,7	229,9	3 %	17 %
Handlingsrettede progr	438,0	525,9	656,3	698,1	754,7	11 %	72 %
Store programmer	891,5	1 055,4	1 164,8	1 266,2	1 217,6	18 %	37 %
Fri prosjektstøtte	455,4	475,3	487,6	447,6	541,7	8 %	19 %
Basisbevilgninger	681,1	699,6	718,9	816,3	855,8	13 %	26 %
SFF/SFI/FME	145,5	270,3	370,0	483,7	570,7	9 %	292 %
Vitensk.utstyr, datab, saml	61,0	270,2	42,3	62,2	170,9	3 %	180 %
Internasjonale tiltak	206,5	284,5	276,4	295,9	297,6	4 %	44 %
Strategisk institusjonsstøtte	239,0	198,6	188,8	197,4	230,6	3 %	-4 %
Systemtiltak	169,1	181,7	210,2	199,0	224,9	3 %	33 %
Særskilte forvaltningsoppdrag	255,5	198,5	184,7	81,8	115,4	2 %	-55 %
Andre	347,4	348,8	386,9	414,3	468,2	7 %	35 %
Totalt	4 784,2	5 592,7	5 920,3	6 370,2	6 660,9	100 %	39 %

Forskningsrådet grupperer forskningsprogrammer og andre FoU-aktiviteter i ulike hovedaktiviteter som igjen samles i ulike virkemidler. Eksempelvis er Programmer en type *virkemiddel*, Store programmer er en *hovedaktivitet* under virkemiddelet Programmer, mens forskningsprogrammet RENERGI er et forskningsprogram under hovedaktiviteten Store programmer.

Merknader

Tabellen og figuren viser hvordan Forskningsrådets bevilgninger fordeler seg på de viktigste hovedaktivitetstypene. Det er særlig programmene som har hatt vekst i perioden, til tross for at det har vært en liten nedgang i bevilgningene innenfor Brukerstyrte og Store programmer fra 2009 til 2010. Veksten i bevilgningene innenfor Store programmer har sammenheng med at disse programmene er knyttet opp mot myndighetenes forskningspolitiske prioriteringer. Bevilgningene til Fri prosjektstøtte utgjør 8 prosent av de samlede bevilgningene fra Forskningsrådet. Tabellen viser at det har vært vekst i bevilgningene fra Fri prosjektstøtte på 19 prosent i perioden 2006-2010, en stor del av denne veksten kom i perioden 2009-2010. Dersom man ser Fri prosjektstøtte sammen med andre frie virkemidler som SFF og YFF utgjør disse til sammen nesten 13 prosent av de totale bevilgningene.

Bevilgningene til senterordningene SFF (Sentre for fremragende forskning), SFI (Sentre for forskningsbasert innovasjon) og FME (Forskningscentre for miljøvennlig energi) har økt sterkt i perioden. Den nyeste ordningen, FME, ble iverksatt i 2009, mens de første SFI-ene startet opp i 2007.

Systemtiltakene er strategiske satsinger for å koble aktører i innovasjonssystemet og inkluderer FORNY (Kommersialisering av FoU-resultater), VRI (Virkemidler for regional innovasjon) samt den nye satsingen NORDFORSK (Forskningsløft i Nord) som startet opp i 2010.

I forbindelse med overgangen til nytt finansieringssystem for instituttsektoren i 2009 var det en vekst i basisbevilgningene på litt over 100 mill fra 2008. Deler av dette var reell vekst.

1.8 Rekruttering

Gjennom prosjektfinansiering bidrar Forskningsrådet til rekruttering av forskerpersonale. I noen tilfeller er det snakk om øremerkede midler, men i de aller fleste tilfellene gir Forskningsrådet rammebevilgninger der prosjektansvarlig benytter deler av bevilgningen til finansiering av stipendiater og/eller postdok.

Tallene for 2010 er foreløpige da det ofte er et etterslep i registreringene av stipendiater i prosjektene som Forskningsrådet finansierer.

Tabell 9. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter. Antall årsverk og andel kvinner.

	2006	2007	2008	2009	2010
K	533,1	582,4	769,9	836,1	808,5
M	766,6	822,7	952,8	947,6	938,4
U	4,1	1,2	5,5	20,1	55,5
Sum	1 303,7	1 406,4	1 728,1	1 803,8	1 802,4
Kvinneandel	41 %	41 %	45 %	46 %	45 %

Tabell 10. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter. Antall årsverk fordelt på fagområder.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Humaniora	76,0	69,8	68,4	70,6	61,2	3 %	-19 %
Samfunnsvitenskap	180,6	198,6	233,7	251,7	251,1	14 %	39 %
Matematikk og naturvit	230,9	242,0	361,7	378,7	355,6	20 %	54 %
Teknologi	546,0	594,1	671,1	710,5	732,8	41 %	34 %
Medisinske fag	156,6	171,9	264,6	260,9	277,5	15 %	77 %
Landbruks- og fiskerifag	113,3	126,1	122,9	127,0	122,8	7 %	8 %
Andre	0,4	4,0	5,8	4,3	1,3	0 %	200 %
	1 303,7	1 406,4	1 728,1	1 803,8	1 802,4	100 %	38 %

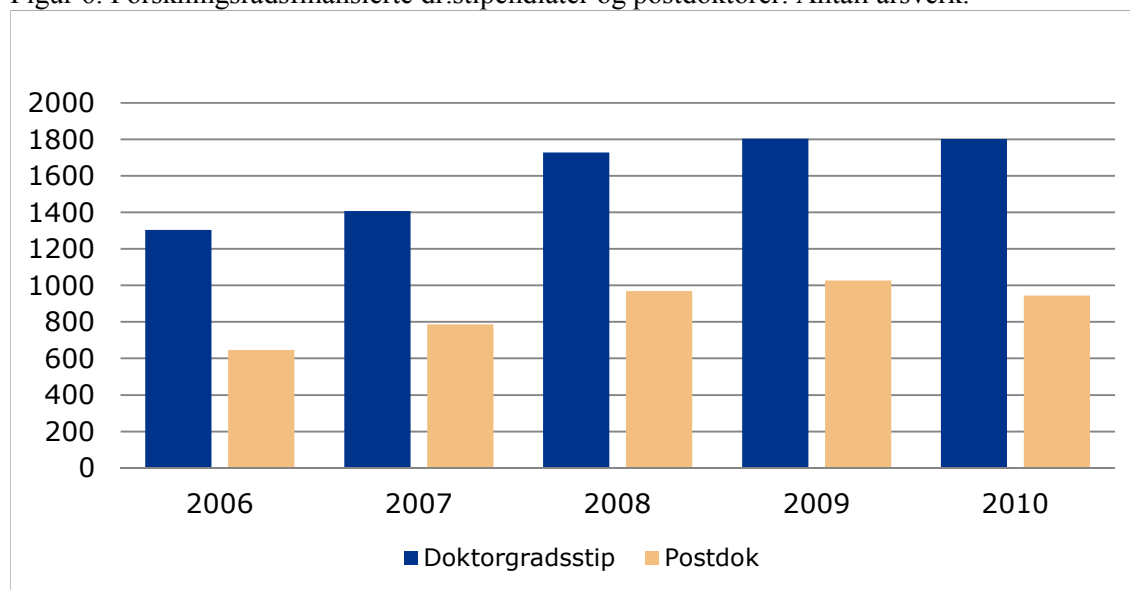
Tabell 11. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter. Antall årsverk og andel kvinner.

	2006	2007	2008	2009	2010
K	222,9	284,5	387,0	429,6	384,9
M	422,0	500,4	574,2	583,7	530,2
U	1,8	1,9	7,7	13,8	29,1
Sum	646,6	786,8	968,9	1 027,0	944,2
Kvinneandel	34 %	36 %	40 %	42 %	41 %

Tabell 12. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter. Antall årsverk fordelt på fagområder.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Humaniora	52,7	55,6	53,9	51,1	46,9	5 %	-11 %
Samfunnsvitenskap	58,2	61,1	70,3	81,1	77,4	8 %	33 %
Matematikk og naturvit	176,8	225,4	301,1	332,7	303,4	32 %	72 %
Teknologi	200,9	253,8	272,3	267,5	236,0	25 %	17 %
Medisinske fag	97,4	118,8	209,8	223,3	212,9	23 %	119 %
Landbruks- og fiskerifag	60,4	72,1	61,5	71,3	67,5	7 %	12 %
Andre	0,2					0 %	-100 %
	646,6	786,8	968,9	1 027,0	944,2	100 %	46 %

Figur 6. Forskningsrådsfinansierte dr.stipendiater og postdoktorer. Antall årsverk.

Gjennom framdriftsrapportene fra prosjektene innhenter Forskningsrådet informasjon om dr.stipendiater og postdoktorer som er ansatt på prosjektene. Der rapporterer prosjektene blant annet antall månedsverk disse bidrar til prosjektet. Månedsverkene regnes om til årsverk (antall månedsverk/12). I enkelte tilfeller er det ikke registrert kjønn på doktorgradsstipendiatene, derfor er det registrert kjønn = U for noen av årsverkene.

Det vil alltid være et etterslep i registreringen av rekrutteringspersonalet noe som medfører at tallene kan endres noe, særlig siste år.

Merknader

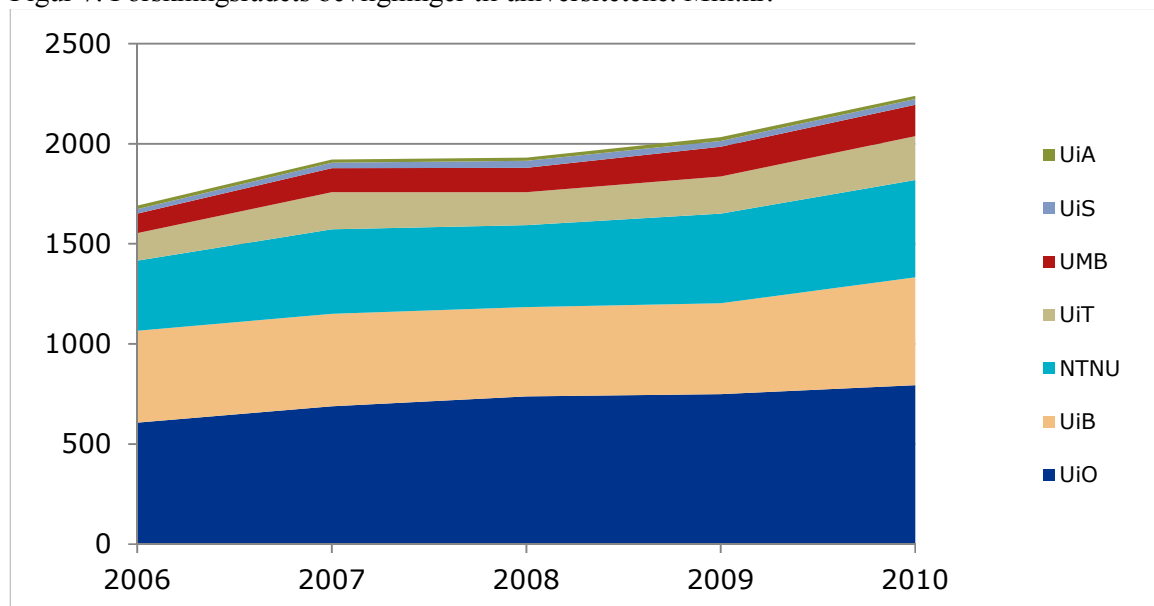
Tallene viser at 76 prosent av doktorgradsstipendiatene er knyttet til prosjekter innenfor MNT-fagene og medisin, tilsvarende andel blant postdoktorene er 80 prosent. Dette har naturlig nok sammenheng med fagprofilen i Forskningsrådets bevilgninger, jf. kap 1.5 foran.

Tallene viser også at kvinneandelen i rekrutteringspersonalet i de Forskningsrådsfinansierte prosjektene har økt de siste årene noe som er sammenfallende med det nasjonal doktorgradsstatistikk viser for alle stipendiater i Norge.

2 Universitetene

Figur 1 viste at UoH- og Instituttsektoren er de to sektorene som mottar størst andel av bevilningene fra Forskningsrådet. Naturlig nok utgjør universitetene den største gruppen i UoH-sektoren med de 4 breddeuniversitetene i spissen. I dette kapitlet presenteres tall for universitetene, mens det i neste kapittel presenteres tall for statlige og vitenskapelige høyskoler.

Figur 7. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene. Mill.kr.

Tabell 13. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene. Mill. kr. pr universitet.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
UiO	607,2	688,3	738,1	748,6	794,6	35 %	31 %
UiB	459,2	462,8	445,7	454,2	537,3	24 %	17 %
NTNU	348,8	420,8	408,9	447,2	486,9	22 %	40 %
UiT	137,7	186,1	165,6	185,5	219,1	10 %	59 %
UMB	97,7	119,0	121,0	148,8	156,7	7 %	60 %
UiS	22,7	28,3	35,5	28,6	28,1	1 %	24 %
UiA	17,2	15,4	15,1	19,5	15,9	1 %	-8 %
	1 690,4	1 920,8	1 930,0	2 032,5	2 238,5	100 %	32 %

Merknader

Noe av veksten i bevilgningene til universitetene skyldes innføringen av senterordningene (SFF/SFI/FME). Bevilgningene fra disse virkemidlene til universitetene har økt til 325,3 mill. kr i 2010 fra 123,6 i 2006. Universitetene har også tatt ut en stor del av veksten som har kommet i programmene. Den totale veksten i de Handlingsrettete programmene har vært på 34 prosent mens bevilgningene til universitetene innenfor dette virkemidlet har økt med 70 prosent. Den samlede veksten i programmene har vært på 40 prosent mens veksten i bevilgningene til universitetene fra programmene har økt med 37 prosent.

Tabell 2 viste at de totale bevilgningene til Fri prosjektstøtte ligger på omtrent samme nivå i 2010 som i 2006. Allikevel har bevilgningene til universitetene fra dette virkemidlet økt med 13 prosent i samme periode.

2.1 “Klima for forskning” – universitetenes andel av innsatsen knyttet til Forskningsmeldingens målområder

Tabell 14 Bevilgninger til universitetene fordelt på forskningsmeldingens målområder. Mill.kr.

	2009		2010	
	Totalinnsats	herav målrettet	Totalinnsats	herav målrettet
Høy kvalitet i forskningen	1 154,7	1 103,4	1 184,3	1 134,2
Et velfungerende forskningssystem	808,2	763,4	839,6	775,3
Næringsrettet forskn på strat områder	691,5	421,3	727,5	406,7
Internasjonalisering	600,8	151,3	644,7	149,3
Bedre helse og helsetjenester	592,5	454,9	590,7	445,6
Globale utfordringer	345,3	278,8	403,9	310,8
Ressurs- og resultatutnyttelse	186,8	6,9	153,8	5,2
Velferd, arbeidsliv og utdanning	108,8	40,7	117,2	57,7
Næringsliv i hele landet	105,1	100,7	114,9	109,7

Tallene over baserer seg på merkinger av prosjekter som har universiteter som prosjektansvarlig. Prosjektene merkes med ett eller flere av Forskningsmeldingens målområder. Et prosjekt kan i sin helhet være rettet mot flere av målområdene, innsatsen kan derfor ikke summeres på tvers av målområdene.

Forskningsrådet skiller mellom målrettet innsats og totalinnsats. Den målrettede innsatsen er innsatsen innenfor programmer og aktiviteter som har som hovedformål å følge opp de enkelte prioriteringene. Totalinnsatsen omfatter både den målrettede innsatsen og innsats innenfor programmer og andre aktiviteter der hovedformålet er et annet, men hvor det likevel er slik at enkelte av prosjektene faller inn under målområdet.

Merknader

Målområdene Høy kvalitet i forskningen og Et velfungerende forskningssystem retter seg mot virkemidler i Forskningsrådet som er spesielt relevante for universitetene, og tabellen over viser også at bevilgningene til universitetene i stor grad er rettet seg mot de tverrgående målområdene i Forskningsmeldingen.

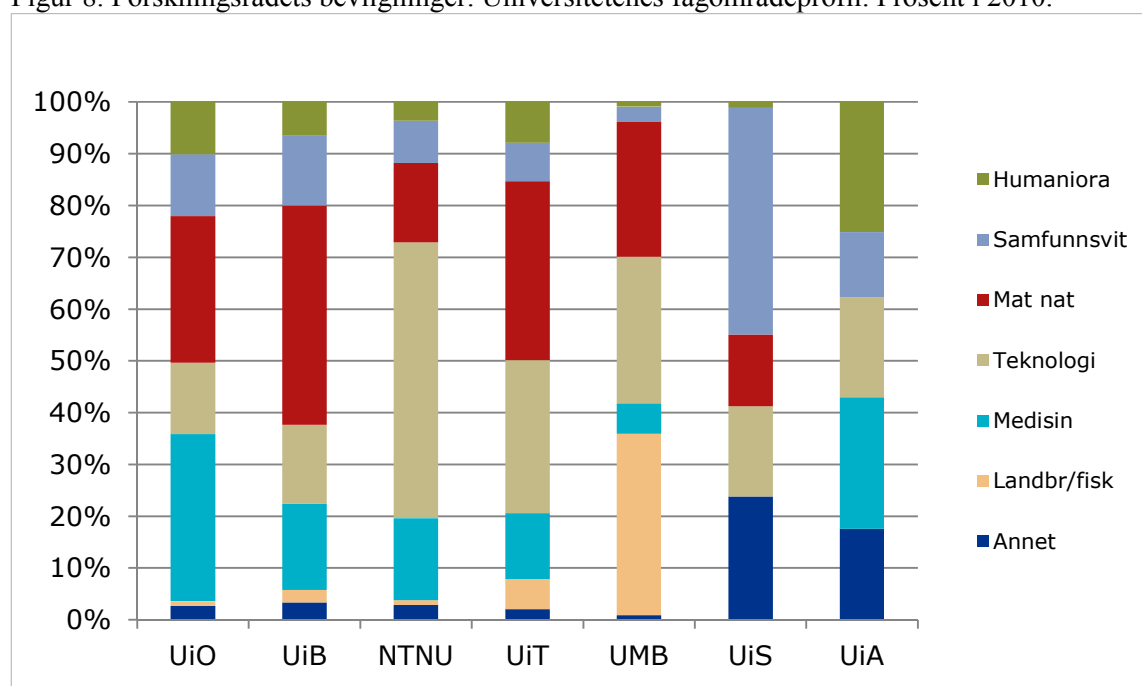
At en så stor del av bevilgningene til universitetene er relevant for målområdet Næringsrettet forskning på strategiske områder kan forklares med at universitetene mottar nesten halvparten av sine

bevilgninger fra Store programmer der en del av aktiviteten er rettet mot fagområder relevante for næringsrettet forskning.

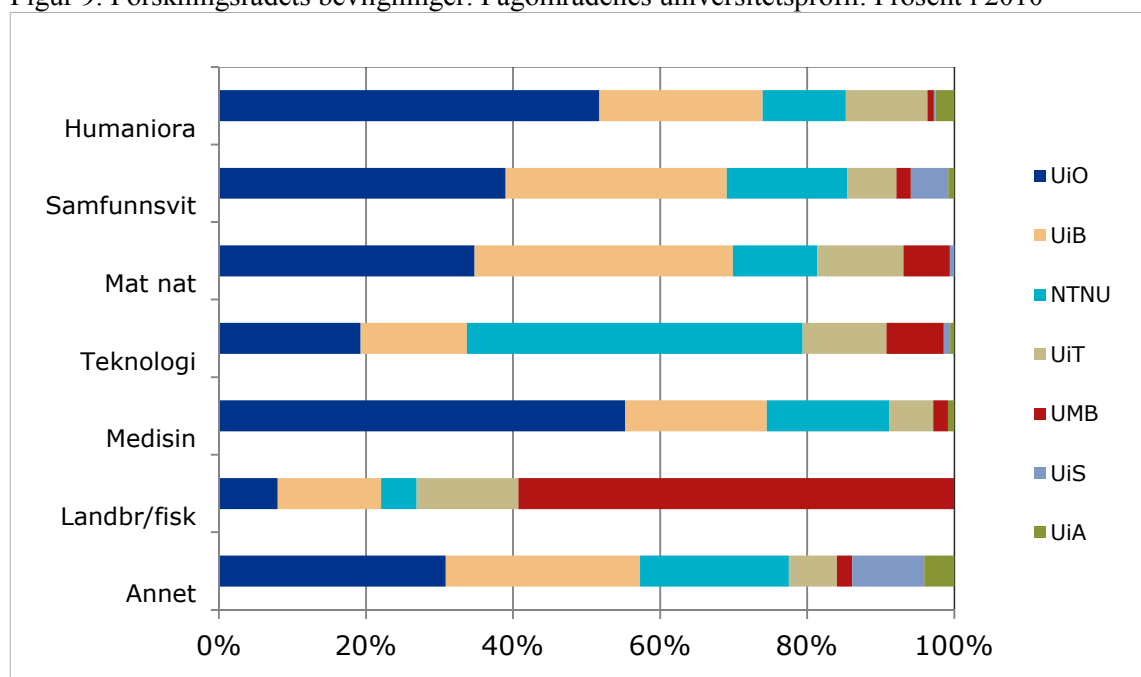
Tabellen over viser også at det for noen av målområdene er stor forskjell mellom den målrettede innsatsen og den totale innsatsen. Det betyr at Forskningsrådets bevilgninger genererer FoU rettet mot Forskningsmeldingens målområder utover de målrettede virkemidlene. Dette synliggjøres spesielt innenfor Internasjonalisering der Forskningsrådet har relativt få tiltak rettet direkte mot målområdet, men tallene over viser at det er foregått betydelig Internasjonalisering innenfor øvrige virkemidler, særlig innenfor programmer.

2.2 Fagområder

Figur 8. Forskningsrådets bevilgninger. Universitetenes fagområdeprofil. Prosent i 2010.

Figur 9. Forskningsrådets bevilgninger. Fagområdenes universitetsprofil. Prosent i 2010

Tabell 15. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene fordelt på fagområder. Mill.kr i 2010.

	UiO	UiB	NTNU	UiT	UMB	UiS	UiA
Humaniora	80,6	34,5	17,6	17,3	1,4	0,3	4,0
Samfunnsvit	94,7	73,0	39,8	16,2	4,7	12,3	2,0
Mat nat	225,0	227,5	74,5	75,8	40,8	3,9	0,0
Teknologi	109,5	81,9	259,4	64,7	44,4	4,9	3,1
Medisin	256,3	89,2	77,3	27,8	9,2	0,0	4,0
Landbr/fisk	7,4	13,0	4,5	12,8	54,8		0,0
Annet	21,1	18,1	13,9	4,5	1,4	6,7	2,8
	794,6	537,3	486,9	219,1	156,7	28,1	15,9

Tallene baserer seg på fagkodemerking av enkeltprosjekter med universitetene som prosjektansvarlig.

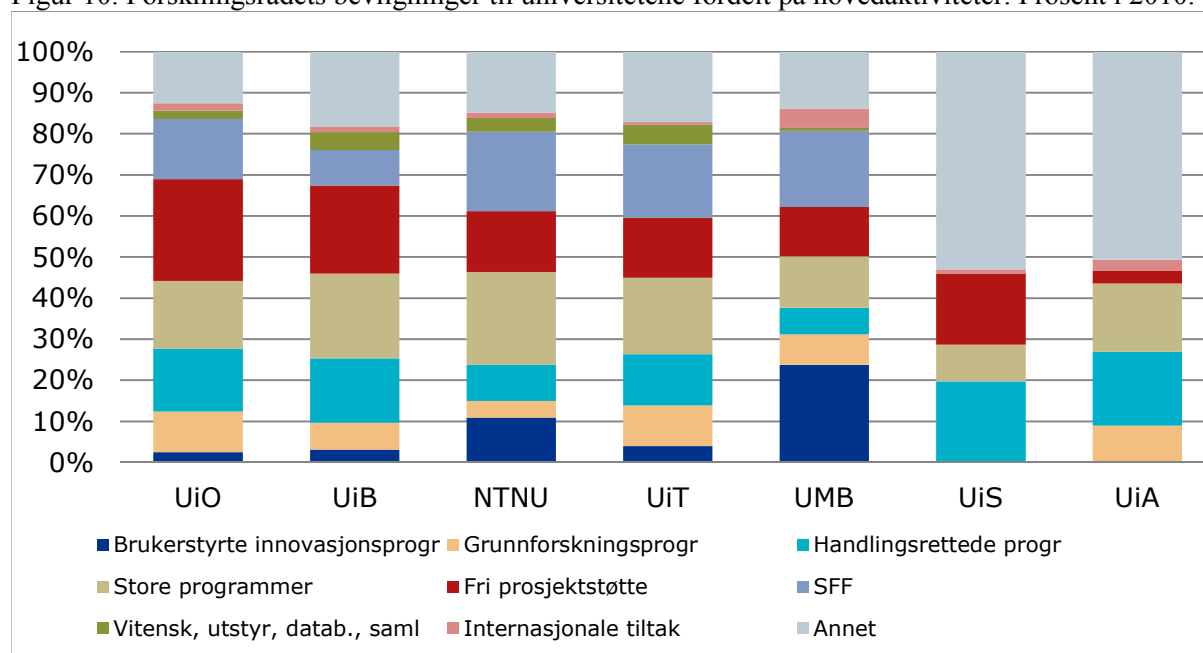
Merknader

Tabellen over gir et tydelig bilde av størrelsesforskjellene mellom universitetene, og det er klart at de største universitetene også får størst andel av bevilgningene innenfor hvert fagområde. Figur 8 viser fagområdeprofilen til det enkelte universitet, uavhengig av størrelse. Vi ser at de ulike universitetene har ulike tyngdepunkt. Bevilgninger til prosjekter innenfor teknologi utgjør en mindre andel av de totale prosjektbevilgningene ved UiO og UiB sammenlignet med de øvrige universitetene. Tilsvarende utgjør bevilgninger til prosjekter innenfor samfunnsvitenskap en større andel av bevilgningene til UiS og UiA sammenlignet med de øvrige universitetene.

Figur 9 viser de ulike universitetenes andel av Forskningsrådets bevilgninger innenfor hvert av fagområdene. UiO mottar størst andel av bevilgningene innenfor nesten alle fagområdene, men figuren viser også at UMB mottar over 50 prosent av bevilgningene til prosjekter innenfor landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin, og at både UiT og UiB mottar en større andel av disse bevilgningene enn det UiO gjør. Tilsvarende mottar UiO halvparten av bevilgningene til humaniora, nesten 40 prosent av bevilgningene til samfunnsvitenskap og over 50 prosent av bevilgningene til prosjekter innenfor medisin, mens NTNU mottar over 40 prosent av bevilgningene til teknologi.

2.3 Virkemidler

Figur 10. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene fordelt på hovedaktiviteter. Prosent i 2010.

Tabell 16. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene fordelt på hovedaktiviteter. Mill.kr. i 2010.

	UiO	UiB	NTNU	UiT	UMB	UiS	UiA
Brukerstyrte innovasjonsprogr	20,0	16,8	52,9	8,7	37,3		
Grunnforskningsprogr	78,2	35,0	19,9	21,7	11,6	0,1	1,4
Handlingsrettede progr	121,7	84,3	42,8	27,4	10,1	5,5	2,9
Store programmer	131,4	111,0	110,1	40,8	19,8	2,5	2,6
Fri prosjektstøtte	196,6	115,2	72,0	31,9	18,8	4,9	0,5
SFF	116,5	46,5	94,0	39,3	29,0		
Vitensk, utstyr, datab., saml	15,9	23,4	16,4	10,4	1,1		
Strategisk institusjonsstøtte	24,4	46,6	33,5	5,3	3,9	3,2	2,8
Særskilte forvaltningsoppdrag	14,2	15,2	7,2	2,0	13,0	6,2	1,7
Internasjonale tiltak	14,5	6,8	6,6	1,3	7,2	0,3	0,4
Annet	61,2	36,6	31,3	30,4	4,9	5,5	3,5
	794,6	537,3	486,9	219,1	156,7	28,1	15,9

Forskningsrådet grupperer sine aktiviteter/programmer i ulike hovedaktiviteter (virkemidler). Figuren og tabellen viser hvordan prosjektene ved universitetene fordeler seg mellom de mest sentrale hovedaktiviteter.

Merknader

Figuren viser at Fri prosjektstøtte utgjør størst andel av UiOs Forskningsrådsfinansierte prosjektportefølje, mens Store programmer utgjør størst andel av NTNUs portefølje. Midler til Internasjonale tiltak utgjør en relativt stor andel av bevilgningen til UMB.

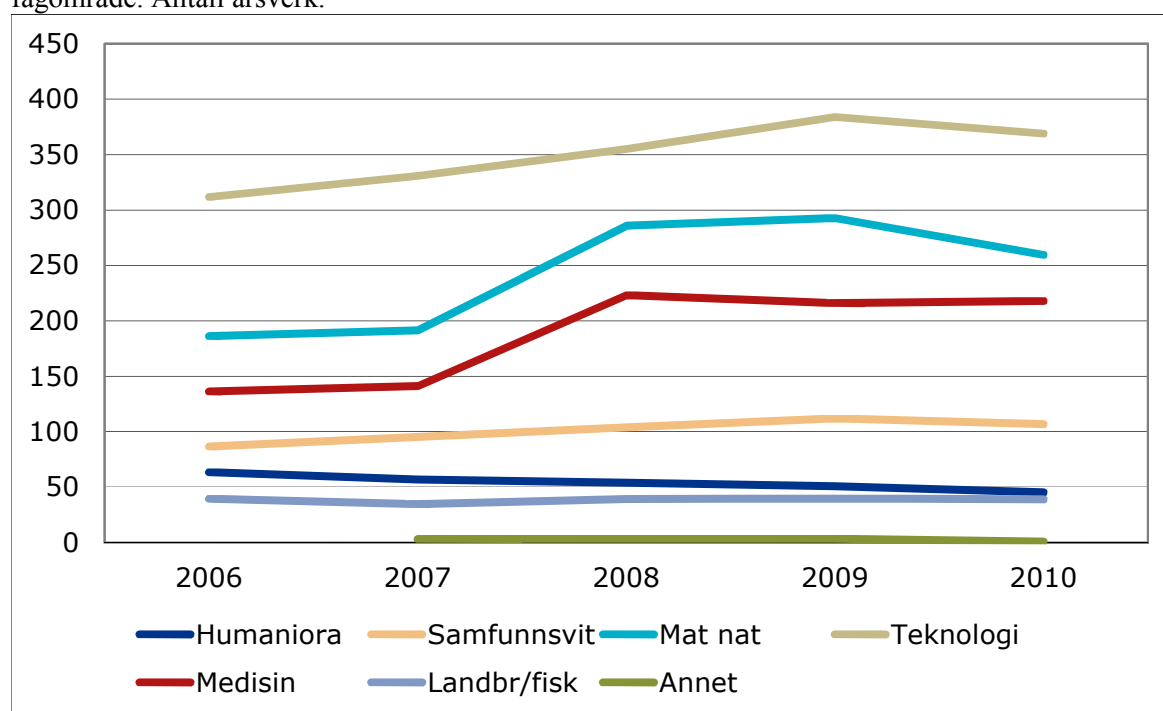
Kategorien Annet utgjør en stor andel av bevilgningene ved UiS og UiA. I figuren inkluderer denne kategorien blant annet bevilgninger fra Gaveforsterkningsordningen (en ordning der staten supplerer økonomiske gaver til forskningsformål med 25 prosent av det opprinnelige gavebeløpet) og fra

ordningen med små driftsmidler (SMÅDRIFT). I tillegg har UiS en bevilgning fra YFF (Yngre fremragende forskere).

2.4 Rekruttering

Gjennom prosjektfinansieringen bidrar Forskningsrådet til rekruttering av forskerpersonale. Rundt 60 prosent av doktorgradsstipendiatene og 75 prosent av postdoktorstipendiatene av det totale antallet Forskningsrådets finansierer finner vi i prosjekter ved universitetene.

Figur 11. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene pr fagområde. Antall årsverk.

Tabell 17. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene i 2010 fordelt på fagområder.

	UiO	UiB	NTNU	UiT	UMB	UiS	UiA
Humaniora	14,5	12,7	5,8	11,2			1,0
Samfunnsvit	42,0	20,1	23,2	12,0	2,4	6,0	0,9
Mat nat	100,4	72,3	43,2	31,6	10,3	1,6	
Teknologi	66,8	28,5	230,4	22,5	11,8	5,6	3,5
Medisin	127,4	21,0	52,1	10,9	4,7		1,8
Landbr/fisk	0,4	5,8	2,4	5,2	25,1		
Annet		0,8					
Totalt	351,4	161,2	357,1	93,3	54,3	13,1	7,2

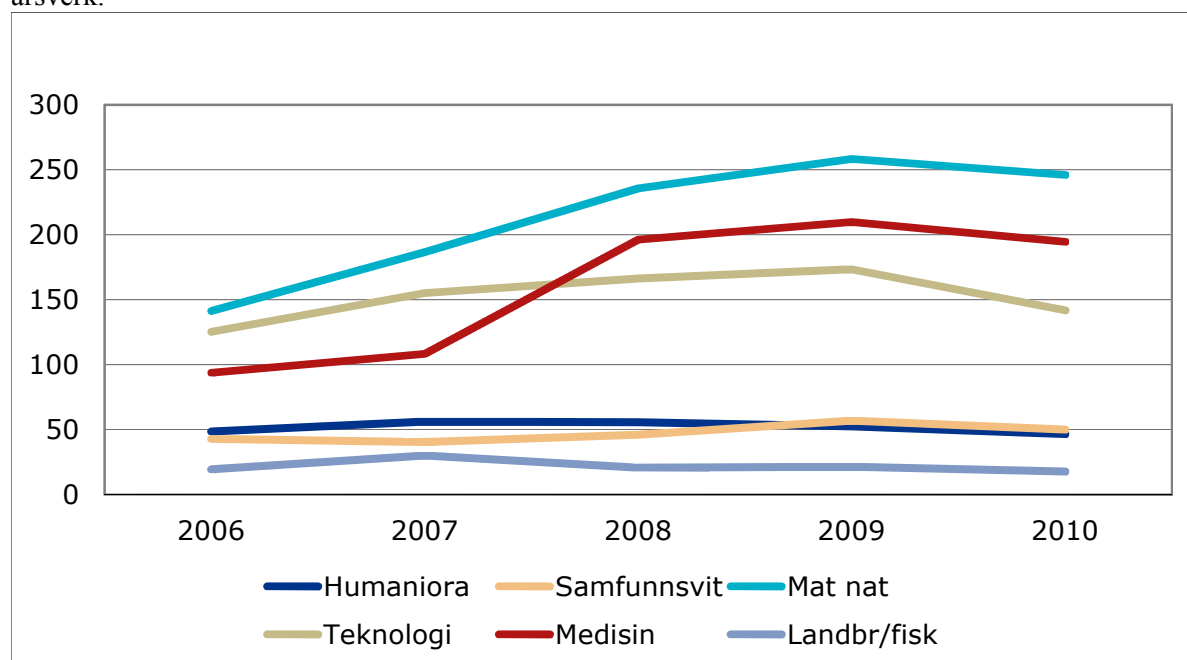
Merknader

Statistikken er basert på prosjektenes fagkodemerking. Nedgangen fra 2009 til 2010 for enkelte fagområder er sannsynligvis ikke reell fordi det alltid vil være et etterslep i registreringen av rekrutteringspersonalet.

Figuren over viser utviklingen i antall årsverk finansiert av Forskningsrådet fordelt på de ulike fagområdene. Totalt antall årsverk doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene økte med 26 prosent i perioden 2006-2010. Den markerte veksten innenfor matna og medisin fra 2007 til 2008 har sammenheng med vekst i enkeltaktiviteter som er tunge innenfor disse fagområdene.

Tabellen viser hvordan det enkelte universitets doktorgradsstipendiater fordeler seg mellom de ulike fagområdene, denne fordelingen er naturlig nok sammenfallende med fagområdeprofilen i bevilgningene til universitetene, jf. figur 8 foran.

Figur 12. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene pr fagområde. Antall årsverk.

Tabell 18. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene i 2010 fordelt på fagområder.

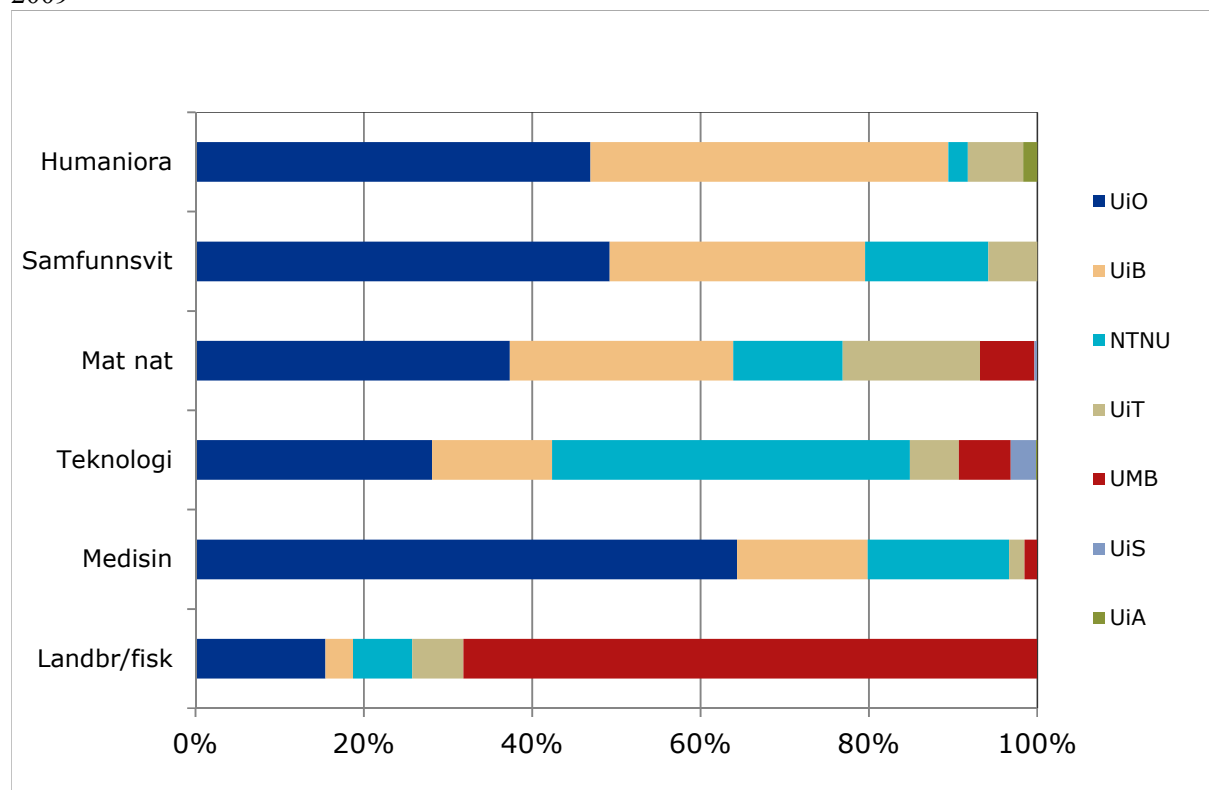
	UiO	UiB	NTNU	UiT	UMB	UiS	UiA
Humaniora	21,9	19,8	1,1	3,1			0,8
Samfunnsvit	24,5	15,1	7,3	2,9			
Mat nat	91,9	65,3	31,9	40,1	16,0	0,8	
Teknologi	39,9	20,2	60,3	8,2	8,7	4,3	0,3
Medisin	125,2	30,2	32,7	3,5	3,0		
Landbr/fisk	2,8	0,6	1,3	1,1	12,1		
	306,1	151,3	134,5	58,9	39,8	5,1	1,0

Merknader

Nedgangen fra 2009 til 2010 for enkelte fagområder er sannsynligvis ikke reell fordi det alltid vil være et etterslep i registreringen av rekrutteringspersonalet.

Det totale antallet postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene økte med 48 prosent i perioden 2006-2010.

Figur 13. Forskningsrådsfinansierte postdoktorer ved universitetene fordelt på fagområder. Prosent i 2009

Merknader

Figuren viser hvordan universitetenes Forskningsrådsfinansierte postdoktorer fordeler seg på de ulike fagområdene. Også her følger fordelingene langt på vei det samme mønsteret som fagområdeprofilen for bevilgningene, men noen forskjeller er det: UiO har en større andel av postdoktorene innenfor teknologi enn det prosjektporteføljen skulle tilsi, tilsvarende gjelder for samfunnsvitenskap. På den annen siden er det færre postdoktorer innenfor fagområdet Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin enn det bevilgningene skulle tilsi. Tilsvarende har UiB en større andel postdoktorer innenfor humaniora enn det andelen av bevilgningene skulle tilsi.

3 Statlige og øvrige høyskoler

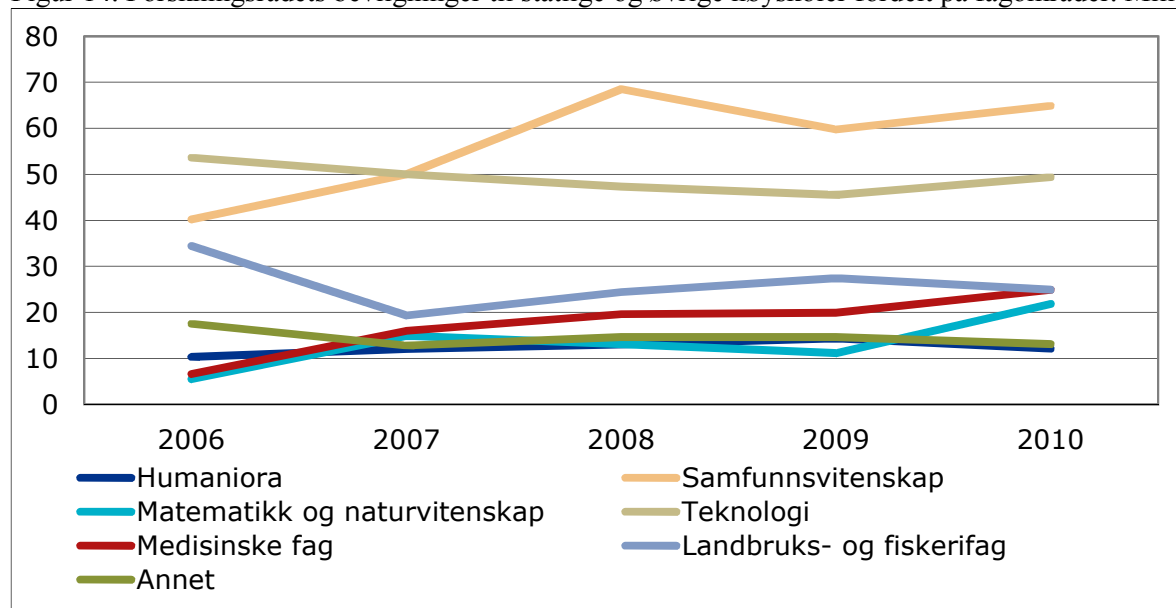
Av de samlede bevilgningene fra Forskningsrådet til UoH-sektoren gikk nesten 10 prosent til Statlige og øvrige høyskoler, men tallene viser at veksten i denne delen av sektoren har vært på 28 prosent i perioden 2006-2010. Tilsvarende for universitetene var 32 prosent i samme periode. Veksten hos høyskolene har i all hovedsak vært ved de Statlige høyskolene.

Tabell 19. Forskningsrådets bevilgninger til Statlige og vitenskapelige høyskoler. Mill.kr.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Statlige høyskoler	84,2	103,9	114,6	110,5	124,8	55 %	48 %
Øvrige høyskoler	94,1	79,9	96,3	95,1	103,2	45 %	10 %
	178,3	183,8	210,9	205,6	228,0	100 %	28 %

3.1 Fagområder

Figur 14. Forskningsrådets bevilgninger til statlige og øvrige høyskoler fordelt på fagområder. Mill.kr.

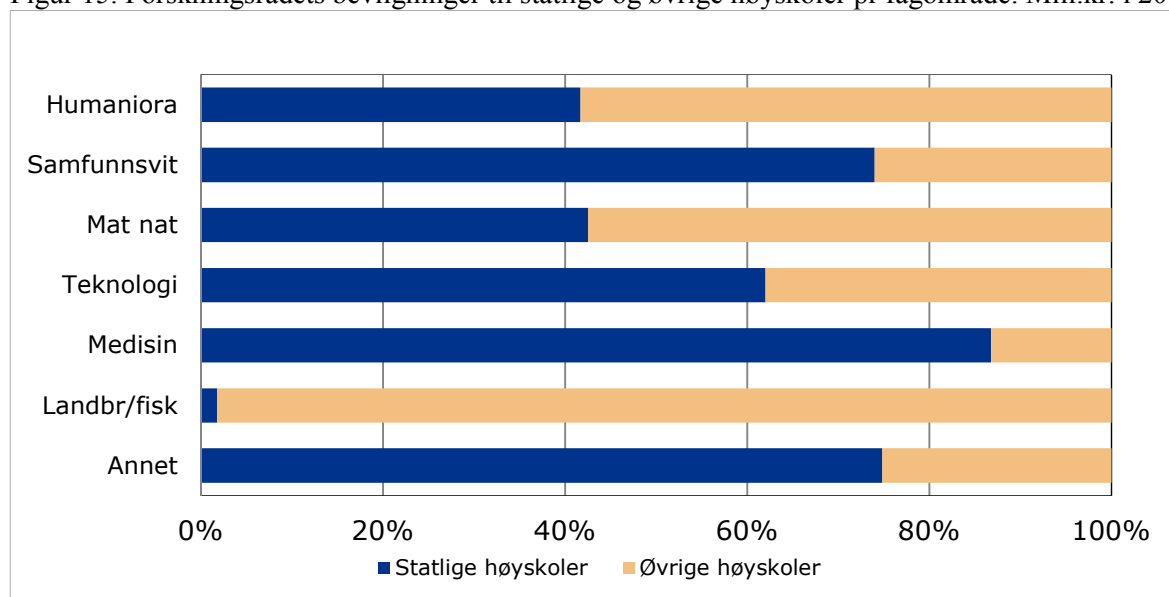

I kategorien øvrige høyskoler inngår private og vitenskapelige høyskoler, blant annet BI, Norges veterinærhøyskole og Norges handelshøyskole.

Merknader

Siden de totale bevilgningene til høyskolene er relativt små i utgangspunktet vil de variasjonene som skjer innenfor hvert fagområde fra år til år først og fremst har sammenheng med at enkeltprosjekter startes opp eller avsluttes.

Figur 15. Forskningsrådets bevilgninger til statlige og øvrige høyskoler pr fagområde. Mill.kr. i 2010.

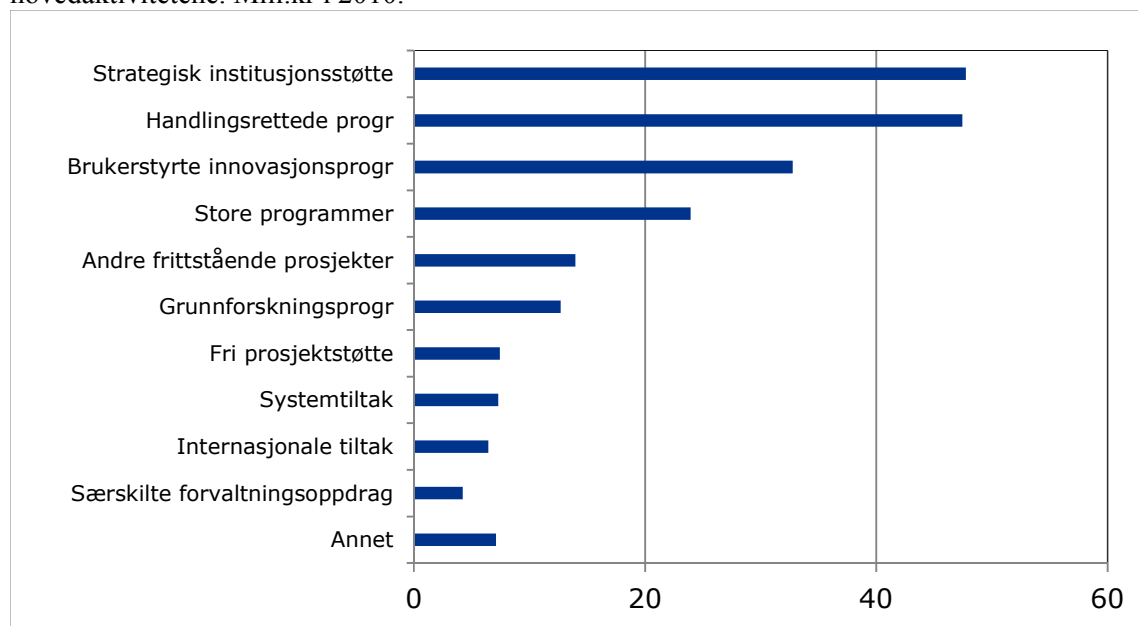

Merknader

Figuren viser at de statlige høyskolene dominerer flere av fagområdene, men innenfor Mat.nat er det først og fremst Universitetsstudiene på Svalbard og Veterinærhøyskolen som har prosjekter. Veterinærhøyskolen dominerer også prosjektene innenfor Landbruks-, fiskeri- og veterinærfag, mens det først og fremst er Arkitektur- og designhøyskolen som har prosjekter innenfor humaniora.

3.2 Virkemidler

Figur 16. Forskningsrådets bevilgninger til statlige og øvrige høyskoler fordelt på de viktigste hovedaktivitetene. Mill.kr i 2010.

Merknader

Sammenlignet med 2009 har det vært en vekst i bevilgningene til virkemidlet Strategisk institusjonsstøtte, og veksten har vært innenfor både Strategiske høyskoleprosjekter og Institusjonsforankrete

strategiske prosjekter. Virkemidlet Strategiske høyskoleprosjekter skal gi de statlige høyskolene mulighet til å bygge opp forskning og forskningskompetanse av høy kvalitet.

Innenfor de Handlingsrettede programmene mottar høyskolene bevilgninger først og fremst fra programmene Praksisrettet utdanningsforskning og Helse- og omsorgstjenester. En stor andel av bevilgningene til høyskolene er fra Brukerstyrte innovasjonsprogrammer, og i tillegg til bevilgninger fra BIA mottar sektoren bevilgninger fra MAROFF (et innovasjonsprogram som støtter forskning og kunnskapsutvikling for innovasjon og miljøvennlig verdiskaping i de maritime næringer i Norge) og Matprogrammet (nærings- og forvaltningsrettet forskning i hele verdikjeden fra forbruker til primærproduksjon for landbruksbasert matproduksjon og sjømat).

3.3 Rekruttering

Tabell 20. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter i høyskolesektoren. Antall årsverk.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Statlige høyskoler	28,4	35,1	49,7	54,3	67,6	68 %	138 %
Øvrige høyskoler	24,9	25,8	26,6	29,9	32,3	32 %	30 %
	53,3	60,9	76,3	84,2	99,9	100 %	87 %

Tabell 21. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter i høyskolesektoren. Antall årsverk.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Statlige høyskoler	5,9	7,5	8,8	11,3	12,9	40 %	119 %
Øvrige høyskoler	12,4	15,3	15,3	19,1	19,3	60 %	56 %
	18,3	22,8	24,1	30,4	32,2	100 %	76 %

Merknad

5 prosent av de forskningsrådsfinansierte doktorgradsstipendiatene og 3 prosent av postdoktorene i 2010 var i høyskolesektoren. De statlige høyskolene har hatt mer enn en dobling i antall årsverk doktorgradsstipendiater og postdoktorer finansiert av Forskningsrådet i perioden. Til sammenligning har veksten i de to gruppene vært på henholdsvis 26 og 48 prosent ved universitetene.

4 Instituttsektoren

Tabell 22. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren fordelt på bevilgningstype. Mill.kr.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Prosjektbevilgninger	1 090,7	1 331,2	1 552,1	1 752,3	1 868,2	69 %	71 %
Basisbevilgninger	680,1	698,5	717,9	817,4	857,0	31 %	26 %
	1 770,8	2 029,8	2 270,0	2 569,7	2 725,2	100 %	54 %

Forskningsrådet har et strategisk ansvar for instituttsektoren i norsk forskning. I de statlige retningslinjene for basisfinansiering av forskningsinstitutter er Forskningsrådets strategiske ansvar nærmere beskrevet og knyttet opp mot de ca. 50 forskningsinstituttene som får basisbevilgning gjennom Forskningsrådet. I 2009 ble det innført et nytt basisfinansieringssystem for forskningsinstituttene. Norges forskningsråd forvalter ordningen etter de regler som er fastlagt i de statlige retningslinjene. Den nye ordningen er todelt; den ene delen er en resultatbasert grunnbevilgning, den andre delen består av strategiske instituttsatsinger. Institutter som i hovedsak har forvaltningsrettede oppgaver er ikke omfattet av ordningen.

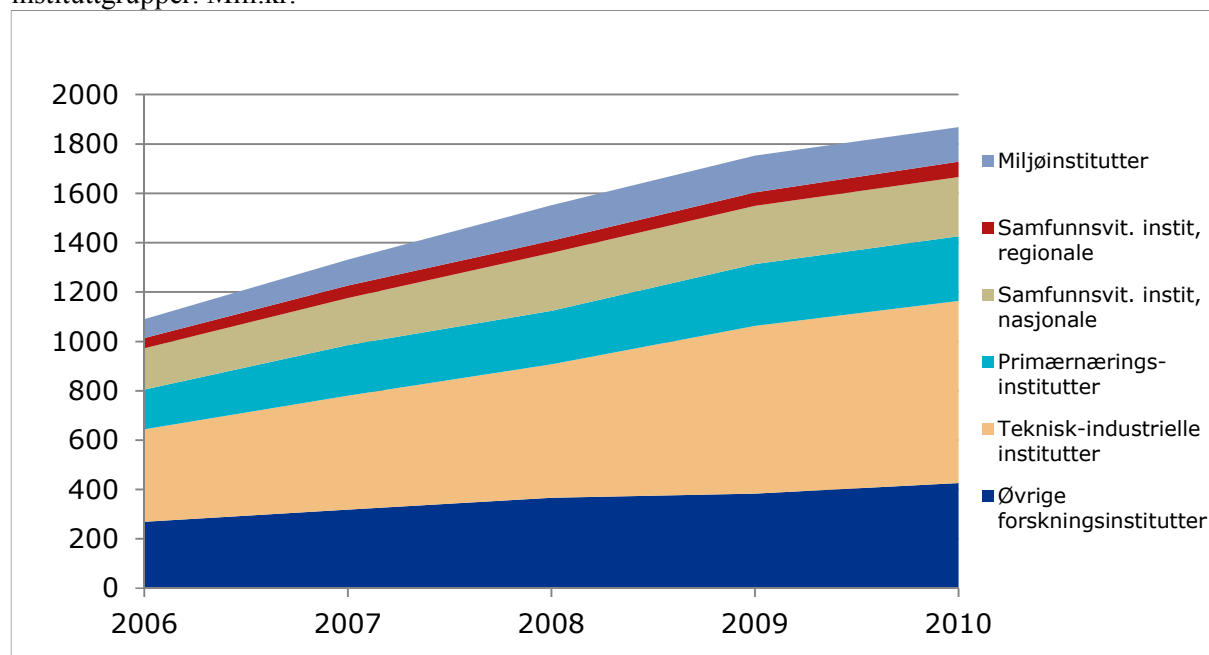
Instituttene som mottar basisbevilgninger fra Forskningsrådet mottar i tillegg ordinære prosjektbevilgninger. Tabellen viser hvordan de samlede bevilgningene til instituttsektoren fordeler seg mellom prosjektbevilgninger og basisbevilgninger.

Merknader

I forbindelse med innføringen av nytt finansieringssystem for instituttsektoren fikk man en vekst i basisbevilgningene på 100 mill. kroner fra 2008 til 2009, og deler av dette innebar en reell vekst for sektoren. I perioden 2006-2010 har veksten i sektoren først og fremst kommet via økte prosjektbevilgninger.

I de påfølgende tabeller og figurer er basisbevilgningene holdt utenfor.

Figur 17. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren, ekskl. basisbevilgninger, fordelt på instituttgrupper. Mill.kr.

Tabell 23. Forskningsrådets bevilgninger til instituttene, ekskl. basisbevilgninger. Mill.kr.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Miljøinstitutter	76,6	105,3	143,8	148,9	139,8	7 %	83 %
Samfunnsvit. instit., regionale	42,6	49,7	49,6	53,9	62,9	3 %	48 %
Samfunnsvit. instit., nasjonale	167,0	191,6	235,3	236,1	239,9	13 %	44 %
Primærnæringsinstitutter	160,7	204,6	215,6	250,7	261,3	14 %	63 %
Teknisk-industrielle institutter	374,2	461,0	540,7	680,0	738,3	40 %	97 %
Øvrige forskningsinstitutter	269,7	319,0	367,1	383,0	426,1	23 %	58 %
	1 090,7	1 331,2	1 552,1	1 752,3	1 868,2	100 %	71 %

Forskningsinstituttene deles inn i forskjellige bevilgningsarenaer ut fra instituttens faglige hovedprofil. I gruppen Øvrige forskningsinstitutter finnes de instituttene som ikke er omfattet av ordningen for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter. Her inngår blant andre Helseforetak uten universitetsfunksjon, Forsvarets forskningsinstitutt, Havforskningsinstituttet, Nasjonalt folkehelseinstitutt og Meteorologisk institutt.

Merknader

Tabellen viser at det har vært en markert vekst i prosjektbevilgningene til alle instituttgruppene i perioden 2006-2010. Veksten i prosjektbevilgningene til miljøinstituttene henger sammen med at det har vært en generell vekst i bevilgningene fra programmer og aktiviteter som er relevant for denne gruppen.

4.1 “Klima for forskning” – Instituttsektorens andel av innsatsen knyttet til Forskningsmeldingens målområder

Tabell 24 Bevilgninger til instituttene fordelt på forskningsmeldingens målområder, inkludert basisbevilgninger. Mill.kr.

	2009		2010	
	Totalinnsats	herav målrettet	Totalinnsats	herav målrettet
Et velfungerende forskningssystem	1 560,1	1 442,6	1 755,0	1 637,6
Næringsrettet forskn på strat områder	1 154,3	582,8	1 256,8	674,9
Globale utfordringer	667,9	512,5	730,4	584,8
Internasjonalisering	608,6	223,8	642,9	175,6
Høy kvalitet i forskningen	434,2	377,6	470,6	410,5
Næringsliv i hele landet	197,5	172,1	215,8	172,2
Velferd, arbeidsliv og utdanning	196,2	66,2	206,2	70,0
Bedre helse og helsetjenester	163,5	118,8	188,6	134,9
Ressurs- og resultatutnyttelse	112,4	30,3	100,6	31,1

Tallene over baserer seg på merkinger av prosjekter som har institusjoner i instituttsektoren som prosjektansvarlig. Prosjektene merkes med ett eller flere av Forskningsmeldingens målområder, og et prosjekt kan i sin helhet være rettet mot flere av målområdene. Innsatsen kan derfor ikke summeres på tvers av målområdene.

Forskningsrådet skiller mellom målrettet innsats og totalinnsats. Den målrettede innsatsen er innsatsen innenfor programmer og aktiviteter som har som hovedformål å følge opp de enkelte prioriteringene. Totalinnsatsen omfatter både den målrettede innsatsen og innsats innenfor programmer og andre aktiviteter der hovedformålet er et annet, men hvor det likevel er slik at enkelte av prosjektene faller inn under målområdet.

Merknader

Bevilgningene til instituttsektoren er spesielt relevante for målområdene Et velfungerende forskningssystem og Næringsrettet forskning på strategiske områder. Alle sentersatsingene, i tillegg til basisbevilgninger og strategisk institusjonsstøtte, faller innenfor det første målområdet og derfor er det naturlig at dette står sentralt i instituttsektoren.

Som for universitetene viser tabellen at den totale innsatsen for noen av målområdene avviker relativt mye fra den målrettede innsatsen.

4.2 Fagområder

Tabell 25. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren, ekskl. basisbevilgninger, per instituttgruppe. Mill.kr i 2010.

	Miljø- institutter	Samfvit. instit., regionale	Samfvit. instit., nasjonale	Primær- nærings- institutter	Teknisk- industrielle institutter	Øvrige forsknings- institutter
Humaniora	5,2	0,1	4,5	1,1		1,4
Samfunnsvitenskap	50,8	19,9	155,6	4,2	36,3	43,0
Mat.nat.	62,7	2,0	12,4	16,0	160,7	195,3
Teknologi	6,9	32,1	27,6	37,4	531,2	36,1
Medisin	5,4		21,6	6,0	1,1	97,7
Landbr./fisk	3,4	8,4	4,1	195,0	3,2	48,4
Annet	5,4	0,3	14,1	1,6	5,7	4,2
	139,8	62,9	239,9	261,3	738,3	426,1

Fagområdeprofilen baserer seg fagkodemerkingen av prosjekter med institusjoner i Instituttsektoren som prosjektansvarlig.

Merknader

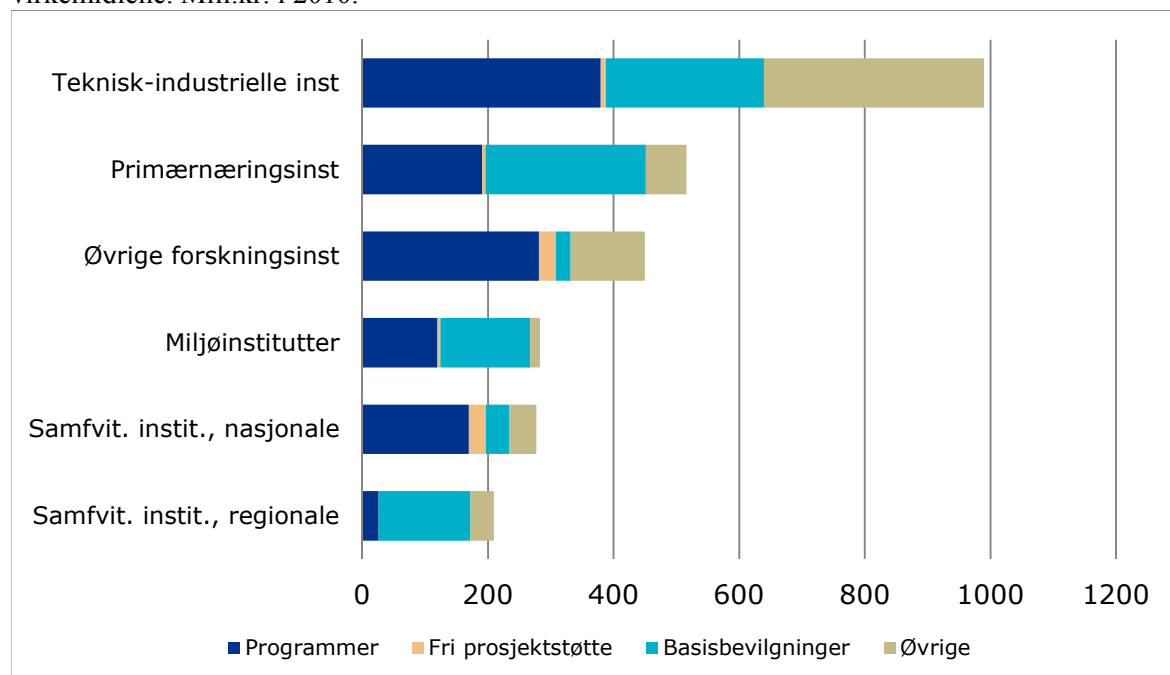
Naturlig nok ligger fagområdeprofilen tett opp til det som er instituttene faglige hovedprofil, men oversikten gir også bilde av graden av tverrfaglighet i de forskjellige gruppene.

4.3 Virkemidler

Tabell 26. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren, ekskl. basisbevilgninger, per instituttgruppe. Mill.kr i 2010.

	Miljø- institutter	Samfvit. instit., regionale	Samfvit. instit., nasjonale	Primær- nærings- institutter	Teknisk- industrielle institutter	Øvrige forsknings- institutter
Brukerstyrte						
innovasjonsprogr	4,3	6,6	22,4	121,0	134,6	20,7
Grunnforskningsprogrammer	5,3	1,9	10,3		0,3	28,3
Handlingsrettede						
programmer	66,5	16,4	111,0	8,1	21,8	125,3
Store programmer	43,5	1,0	26,0	62,0	222,7	107,0
Fri prosjektstøtte	4,8	0,2	27,2	5,2	7,9	26,8
Internasjonale tiltak	10,4	2,7	3,8	5,0	33,4	12,4
Strategisk institusjonsstøtte						58,2
SFF/SFI/FME			11,0	11,5	202,9	8,2
Vitensk, utstyr, datab., saml	1,7		2,0	3,1	25,0	24,1
Andre infrastrukturtiltak				10,0	86,6	
Systemtiltak		26,5	2,7	1,0	2,7	
Særskilte forvaltningsoppdrag		2,8	0,6	34,2	0,1	
Andre	3,4	4,9	23,0	0,2	0,1	15,2
	139,8	62,9	239,9	261,3	738,3	426,1

Figur 18. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren per instituttgruppe fordelt på de viktigste virkemidlene. Mill.kr. i 2010.

Figuren viser virkemiddelprofilen for de ulike instituttgruppene. Her er basisbevilgningene inkludert for å synliggjøre deres andel av den totale Forskningsrådsfinansieringen.

Kategorier øvrige virkemidler inkluderer bevilgninger til instituttsektoren gjennom SFI- og FME-ordningene, i tillegg til Forskningsrådets bevilgning til Halden prosjektet /OECD Halden Reactor Project/andre nukleære prosjekter) og IFEs virksomhet på Kjeller.

Merknader

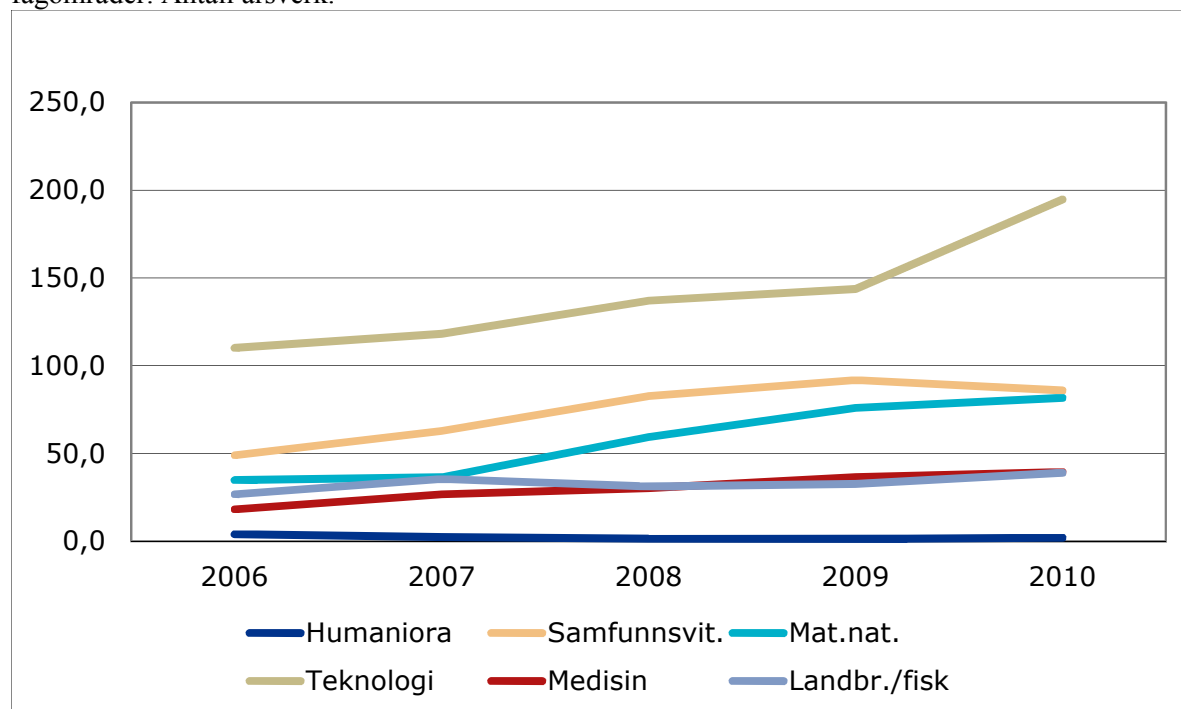
Tabellen viser at de ulike instituttgruppene mottar bevilgninger fra forskjellige virkemidler, og at dette avhenger av deres faglige tyngdepunkt. SIMULA-senteret mottar sin basisbevilgning fra Forskningsrådet gjennom virkemiddelet Strategisk institusjonsstøtte.

Over 80 prosent av bevilgningene fra de store programmene til Teknisk-industrielle institutter kommer fra RENERGI og PETROMAKS, Primærnæringsinstituttene mottar en stor andel av sine bevilgninger fra store programmer via fra Havbruksprogrammet mens Miljøinstituttene mottar en stor del av sine bevilgninger fra store programmer via NORKLIMA.

Figuren viser hvor stor andel de ulike kategoriene utgjør av de totale bevilgningene til instituttsektoren. I kategorien Øvrige inngår blant annet bevilgninger til SFF/SFI/FME, prosjektetableringsstøtte og infrastrukturtiltak.

4.4 Rekruttering

Figur 19. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter i instituttsektoren fordelt på fagområder. Antall årsverk.

Tabell 27. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter i instituttsektoren fordelt på fagområder. Antall årsverk i 2010.

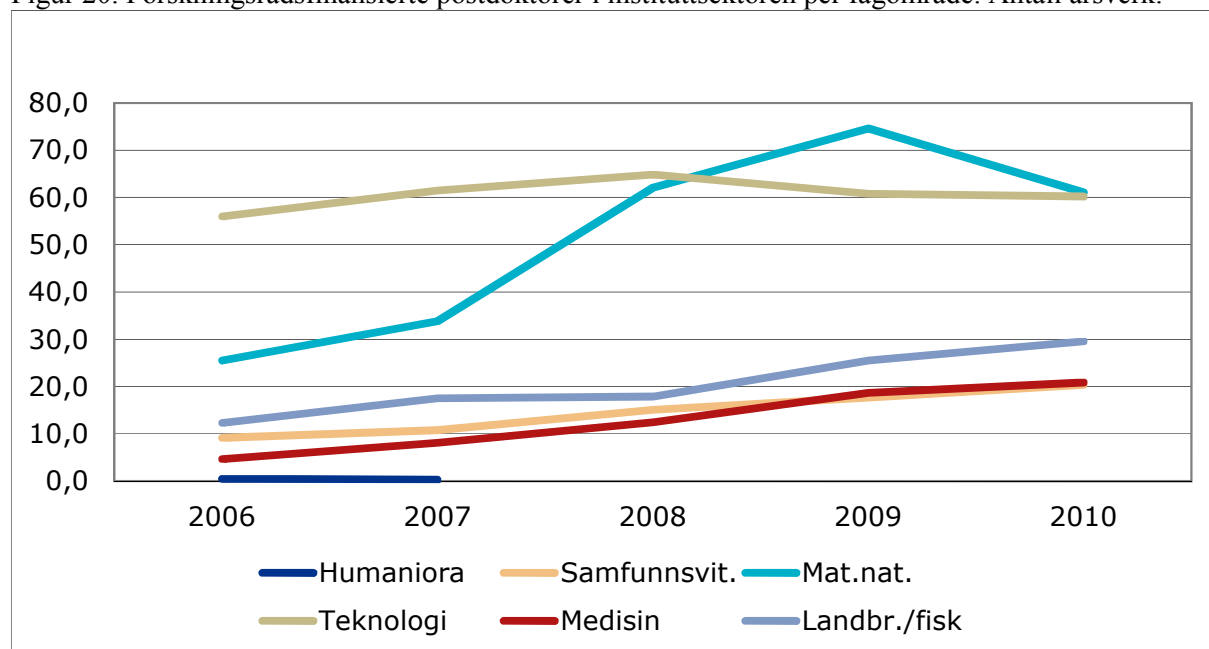
	Miljø- institutter	Samfvit. instit., regionale	Samfvit. instit., nasjonale	Primær- nærings- institutter	Teknisk- industrielle institutter	Øvrige forsknings- institutter
Humaniora	2,0					
Samfunnsvit.	9,1	4,1	41,8	0,5	21,9	8,5
Mat.nat.	12,7		3,0	5,9	16,4	43,6
Teknologi	4,0	2,9	4,6	17,1	161,2	4,8
Medisin	1,8		3,5	1,6		32,5
Landbr./fisk		0,9	0,8	29,8		7,5
	29,7	7,9	53,7	54,9	199,5	96,9

Merknader

20 prosent av det totale antallet doktorgradsstipendiater finansiert av Forskningsrådet var finansiert gjennom prosjekter i instituttsektoren i 2010. Nesten 45 prosent av disse var knyttet til de teknisk-industrielle instituttene, 12 prosent var knyttet til primærnæringsinstituttene og 12 prosent var knyttet til de nasjonale samfunnsvitenskapelige instituttene. Fagområdetilhørigheten baserer seg på prosjektets fagmerking, og som tabellen viser er stipendiatenes fagtilhørighet sterkt knyttet til instituttgruppens faglige hovedprofil.

Nedgang i antall årsverk fra 2009 til 2010 skyldes sannsynligvis etterslep i registreringen av rekrutteringspersonalet i Forskningsrådets systemer.

Figur 20. Forskningsrådsfinansierte postdoktorer i instituttsektoren per fagområde. Antall årsverk.

Tabell 28. Forskningsrådsfinansierte postdoktorer i instituttsektoren fordelt på fagområder. Antall årsverk i 2010.

	Miljø- institutter	Samfvit. instit., regionale	Samfvit. instit., nasjonale	Primær- nærings- institutter	Teknisk- industrielle institutter	Øvrige forsknings- institutter
Humaniora			0,9			
Samfunnsvit.	3,1		15,0		2,3	
Mat.nat.	6,0		2,4	1,3	4,6	46,8
Teknologi	0,2	0,3	1,0	5,3	45,4	8,0
Medisin			0,9	1,7		18,3
Landbr./fisk	1,0			21,3	0,8	6,6
	10,2	0,3	20,3	29,5	53,0	79,7

Merknader

Samlet finansierte Forskningsrådet 192,9 årsverk postdoktorer i instituttsektoren i 2010. Tabellen og figuren viser hvordan disse fordelte seg mellom fagområdene og hvordan utviklingen har vært over tid. Tallene viser at postdoktorene først og fremst var tilknyttet Primærnæringsinstituttene og gruppen Øvrige institutter, men at også en del var tilknyttet de Teknisk-industrielle instituttene.

Nedgang i antall årsverk fra 2009 til 2010 skyldes sannsynligvis etterslep i registreringen av rekrutteringspersonalet i Forskningsrådets systemer.

5 Næringslivet

I 2010 var 15 prosent av bevilgningene fra Forskningsrådet rettet mot prosjektet med bedrifter som prosjektansvarlig.

Tabell 29. Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet. Mill. kr.

	2006	2007	2008	2009	2010
Bevilgninger (mill.kr)	670,5	872,2	1 000,5	1 097,7	993,1
Dr.stipendiater (antall årsverk)	68,4	102,3	150,6	172,8	178,3
Postdok (antall årsverk)	12,9	27,9	44,3	37,5	35,5

Kommentarer til tallene

Tabellen viser at bevilgningene til prosjekter i Næringslivet har økt med nesten 50 prosent i perioden 2006-2010, og at økningen i antall rekrutteringsstillinger er mer enn doblet. Teknologi er det dominerende fagområdet i disse prosjektene.

5.1 Næringsområder

Tabell 30. Bevilgninger til næringslivet fordelt på næringsområder. Mill.kr.

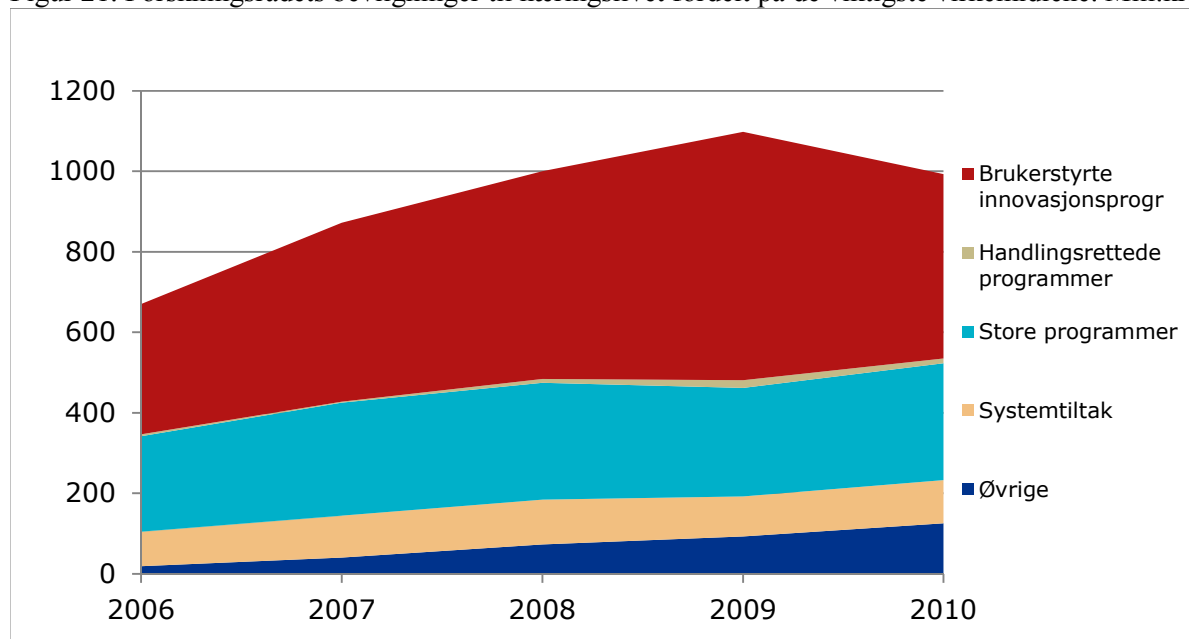
	2009	2010
Kunnskaps-, teknologi- og IKT-næringen	217,8	185,3
Prosess- og foredlingsindustri	113,2	123,5
Vareproduserende industri	143,3	117,3
Olje, gass	120,4	115,0
Energi	95,8	113,2
Farmasi, medisin, bioteknologi	107,2	93,0
Transport og samferdsel	73,3	80,2
Fiskeri og havbruk	51,4	42,2
Landbruk	30,1	27,4
Næringsmiddelindustri	25,8	23,0
Bygg, anlegg og bergverk	16,6	17,5
Annen tjenesteyting	6,6	12,5
Skog og trebruk	7,8	9,3
Media og kultur	6,8	5,8
Reiseliv og varehandel	1,7	0,6
Finans, bank og eiendom	0,0	0,1

Tallene over baserer seg på merkinger av prosjekter som har bedrifter som prosjektansvarlig. Prosjektene kan merkes med ett eller flere næringsområder og hver merking gis en prosentangivelse.

Merknader

Prosjekter med bevilgninger fra programmet Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) står for nesten 40 prosent av innsatsen relevant for næringsområdet Kunnskaps-, teknologi og IKT-næringen. I tillegg er MAROFF (Maritim virksomhet og offshoreoperasjoner) og VERDIKT (Kjernekompetanse og verdiskaping IKT) sentrale satsinger innenfor dette næringsområdet. BIA står, naturlig nok, for en stor del av innsatsen innenfor de fleste næringsområdene siden programmet er en åpen konkurransearena som ikke retter seg mot spesifikke bransjer og fag.

Figur 21. Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet fordelt på de viktigste virkemidlene. Mill.kr.

Tabell 31. Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet fordelt på de viktigste virkemidlene. Mill.kr.

	2006	2007	2008	2009	2010	Andel av totalen i 2010	Endring 2006-2010
Brukerstyrte innovasjonsprogr	323,7	444,3	516,7	616,9	457,9	46 %	41 %
Handlingsrettede programmer	4,8	2,4	9,4	18,6	12,0	1 %	150 %
Store programmer	237,4	280,7	290,4	269,8	290,7	29 %	22 %
Systemtiltak	85,5	104,7	111,1	99,4	107,2	11 %	25 %
Øvrige	19,2	40,1	72,9	93,0	125,3	13 %	554 %
Totalt	670,5	872,2	1 000,5	1 097,7	993,1	100 %	48 %

Merknader

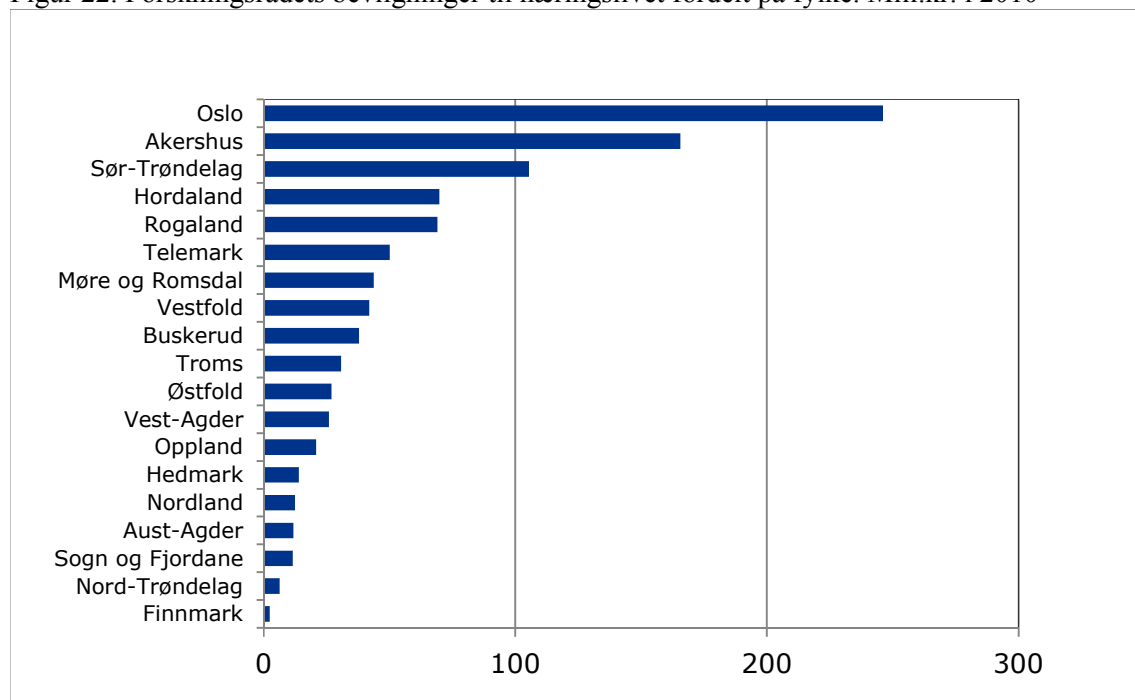
Systemtiltak omfatter først og fremst bevilgninger fra Forny-programmet som har som hovedmål å øke verdiskapingen gjennom kommersialisering av forskningsresultater fra offentlig finansierte forskningsinstitusjoner. Veksten i bevilgningene til de brukerstyrte innovasjonsprogrammene reflekterer den økte satsingen på dette området, men figuren viser også at næringslivssektoren får en stor del av sine prosjektbevilgninger fra store programmer.

Veksten i bevilgningene fra Brukerstyrte innovasjonsprogrammer fra 2008 til 2009 skyldes at tiltakspakken i forbindelse med finanskrisen i 2009 ga en vekst i tildelingen til programmet Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) fra Nærings- og handelsdepartementet. I 2010 lå tildelingen omtrent på samme nivå som i 2008.

5.2 Regional fordeling

Figur 22. Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet fordelt på fylke. Mill.kr. i 2010

Basert på prosjektansvarliges adresse kan Forskningsrådet si noe om den regionale fordelingen av Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet.

Merknader

Figuren viser at en fjerdedel av bevilgningene er bevilget til prosjekter med prosjektansvarlige som har adresse i Oslo, og at over halvparten av prosjektene var knyttet til prosjektansvarlige i Oslo, Akershus og Sør-Trøndelag. Omlag 5 prosent av prosjektene ble bevilget til prosjektansvarlige i de tre nordligste fylkene.

Hvis man tar hensyn til antall bedrifter i de ulike fylkene er ble det i 2010 bevilget i gjennomsnitt mest til bedrifter i Sør-Trøndelag, mens fylkene Oslo, Akershus og Telemark lå på de neste plassene.

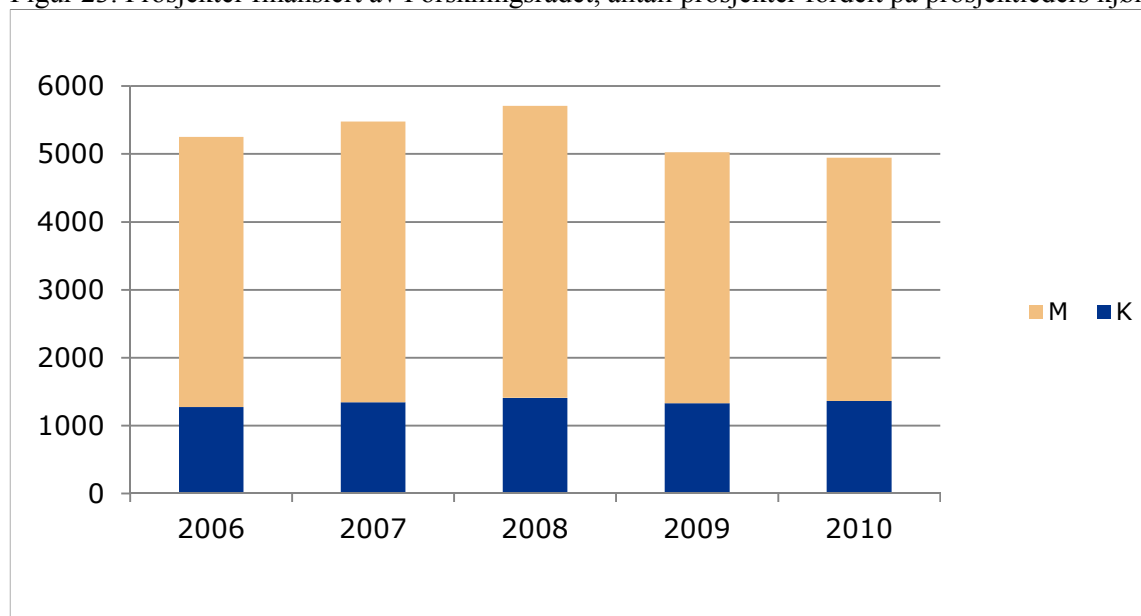

6 Kjønnsfordeling

I de siste forskningsmeldingene har Regjeringen lagt stor vekt på at bedre kjønnsbalanse i forskningen vil bidra til å fremme forskningens kvalitet og relevans. Begrunnelsen er at for å sikre kvaliteten på norsk forskning og høyere utdanning må de dyktigste menneskene rekrutteres, og at det da må tilstrebes å rekruttere studenter og forskere fra begge kjønn til alle fag.

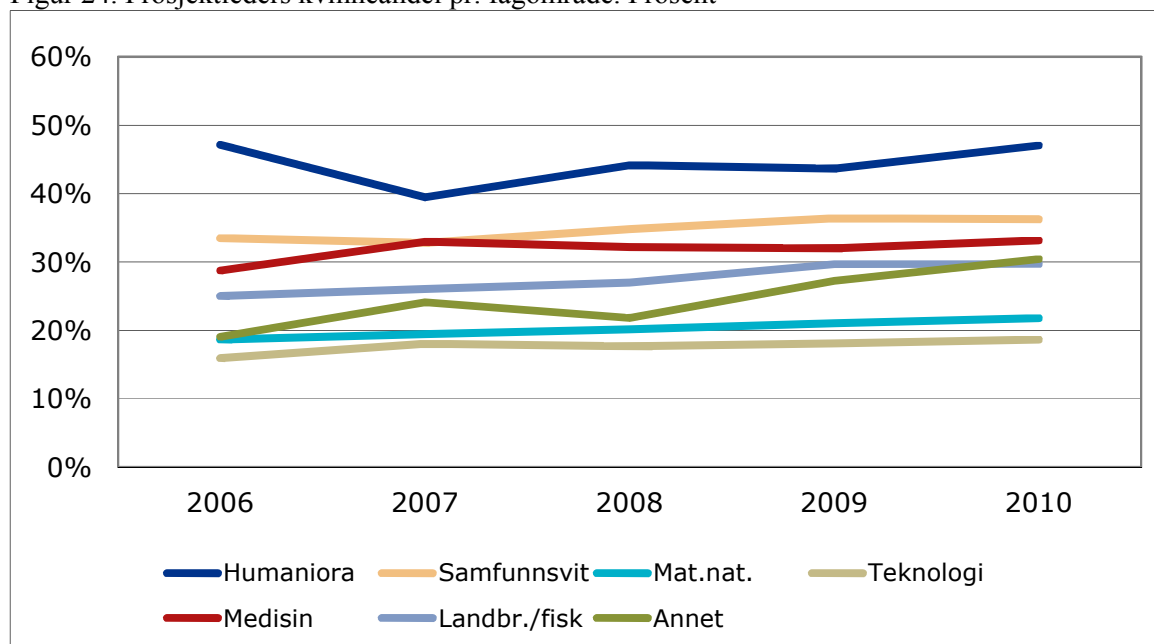
6.1 Prosjektledere

Figur 23. Prosjekter finansiert av Forskningsrådet, antall prosjekter fordelt på prosjektleders kjønn.

Alle prosjekter finansiert av Forskningsrådet har en prosjektleder. Figuren viser at kvinneandelen blant prosjektlederne ligger relativt stabilt på rundt 25 prosent.

Figur 24. Prosjektleders kvinneandel pr. fagområde. Prosent

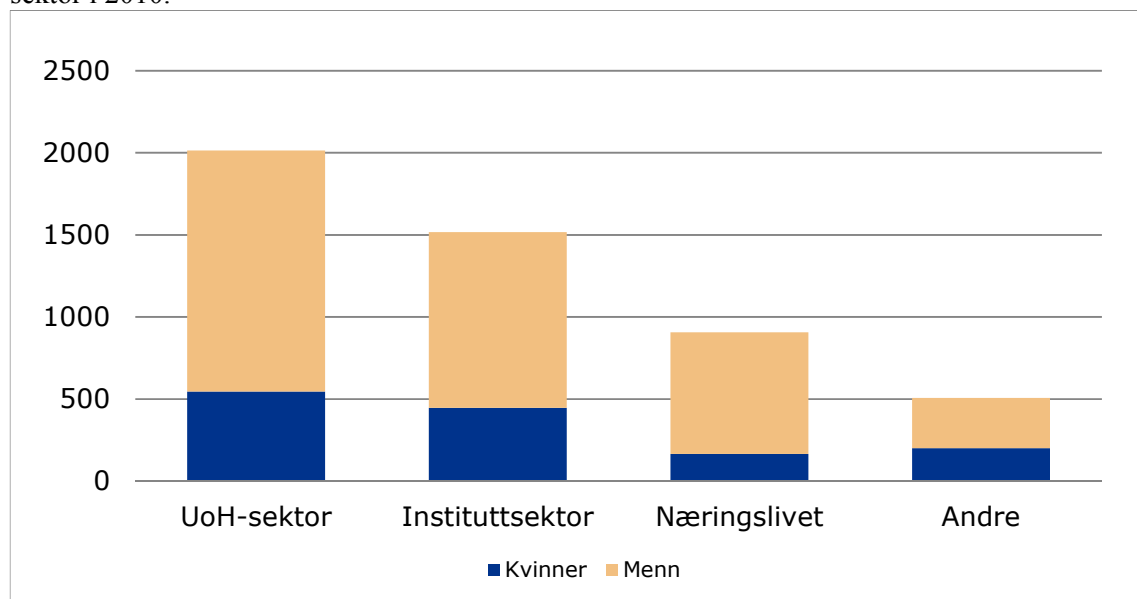
Tabell 32. Prosjektleders kvinneandel pr. fagområde. Prosent.

	2006	2007	2008	2009	2010
Humaniora	47%	39%	44%	44%	47%
Samfunnsvit	33%	33%	35%	36%	36%
Mat.nat.	19%	19%	20%	21%	22%
Teknologi	16%	18%	18%	18%	19%
Medisin	29%	33%	32%	32%	33%
Landbr./fisk	25%	26%	27%	30%	30%
Annet	19%	24%	22%	27%	30%
Totalt	24%	25%	25%	26%	28%

Merknader

Tallene viser at kvinneandelen varierer mellom fagområdene med høyest kvinneandel innenfor humaniora og lavest innenfor MNT-fagene.

Figur 25. Prosjekter finansiert av Forskningsrådet, antall prosjekter fordelt på prosjektleders kjønn pr sektor i 2010.

Merknader

Når sektorene sammenlignes viser det seg at prosjektene i instituttsektoren har en høyere kvinneandel blant prosjektlederne enn det UoH-sektoren har. Kvinneandelen i prosjekter i instituttsektoren ligger på 30 prosent, mens tilsvarende andel i UoH-sektoren ligger på 27 prosent. I Næringslivssektoren er kvinneandelen hos prosjektlederne 18 prosent.

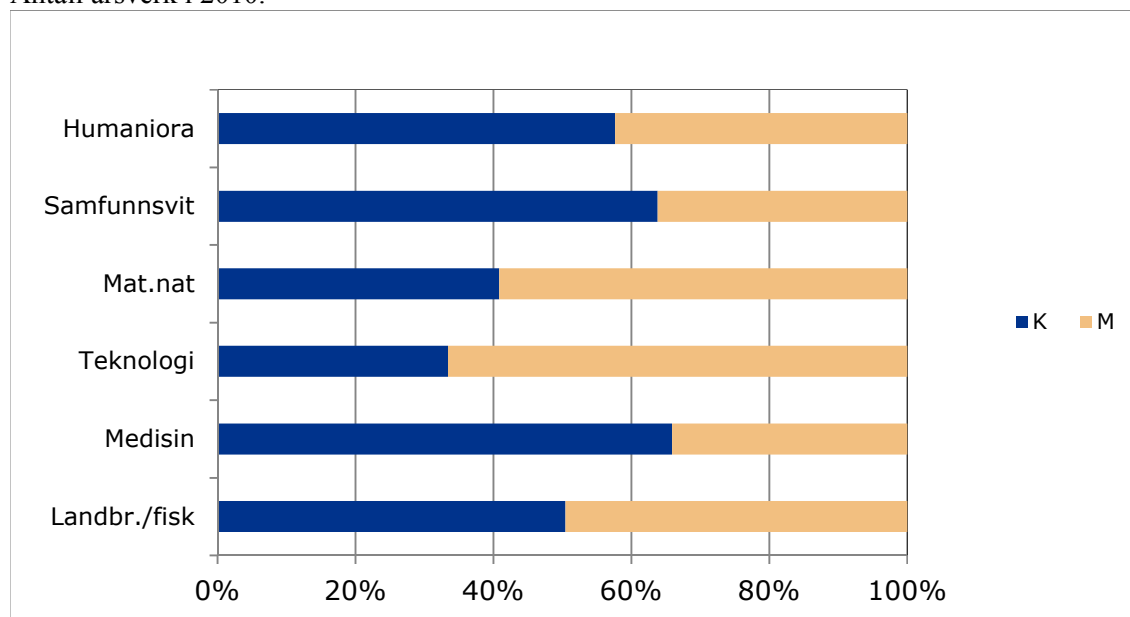
6.2 Rekrutteringspersonale

Tabell 33. Rekrutteringspersonale finansiert av Forskningsrådet. Antall årsverk og kvinneandel i prosent.

	2006	2007	2008	2009	2010
Doktorgradsstipendiater	1 303,7	1 406,1	1 728,1	1 804,5	1 802,1
Kvinneandel	41%	41%	45%	46%	45%
Postdoktorer	646,6	786,8	968,9	1 028,0	945,0
Kvinneandel	34%	36%	40%	42%	41%

Tabellen viser at kvinneandelen for postdoktorene har ligget noe under doktorgradsstipendiatene de siste årene, men at andelen har vært økende for begge gruppene.

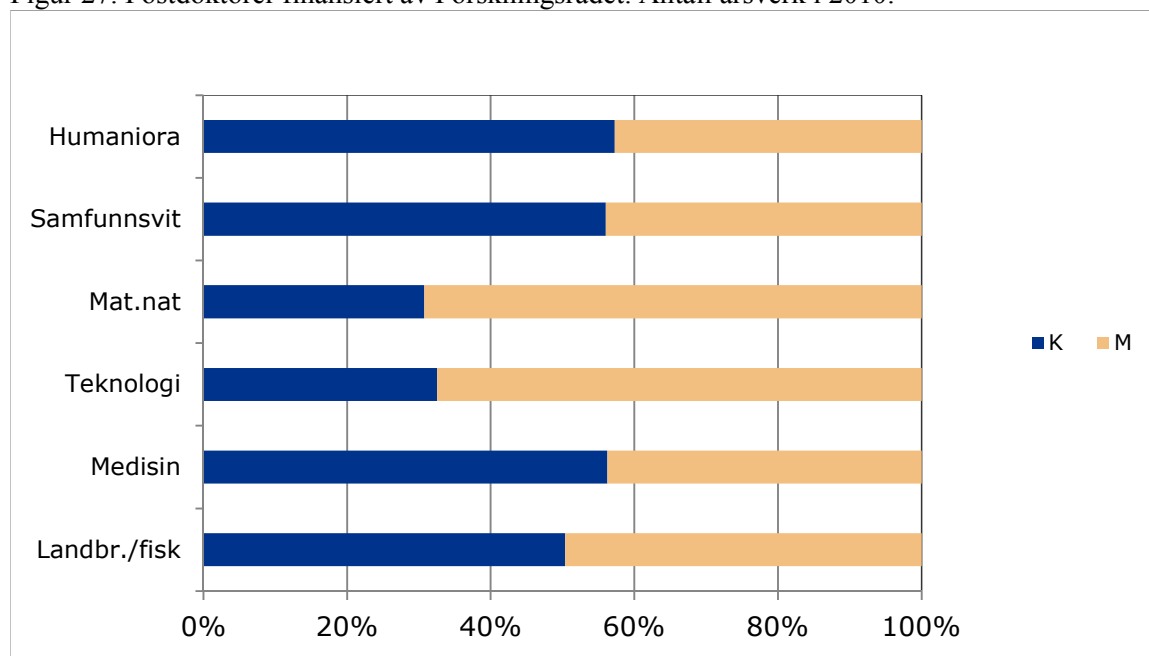
Figur 26. Doktorgradsstipendiater i prosjekter finansiert av Forskningsrådet fordelt på fagområder. Antall årsverk i 2010.

Merknader

Innenfor medisin og samfunnsvitenskap er kvinneandelen hhv 66 og 64 prosent. Teknologi er det fagområdet med lavest kvinneandel, 33 prosent. Humaniora har en kvinneandel på 58 prosent. Til tross for lav kvinneandel innenfor fagområdet teknologi er antallet kvinnelige doktorgradsstipendiater innenfor dette fagområdet høyere enn for de øvrige.

Figur 27. Postdoktorer finansiert av Forskningsrådet. Antall årsverk i 2010.

Merknader

Blant postdoktorene er kvinneandelen over 50 prosent i fire av fagområdene. Humaniora har en kvinneandel på 57 prosent mens samfunnsvitenskap og medisin har en andel på 56 prosent. Kvinneandelen innenfor MNT-fagene ligger på litt over 30 prosent.

7 Søknader

Tabell 34. Antall søknader til Forskningsrådet i 2010.

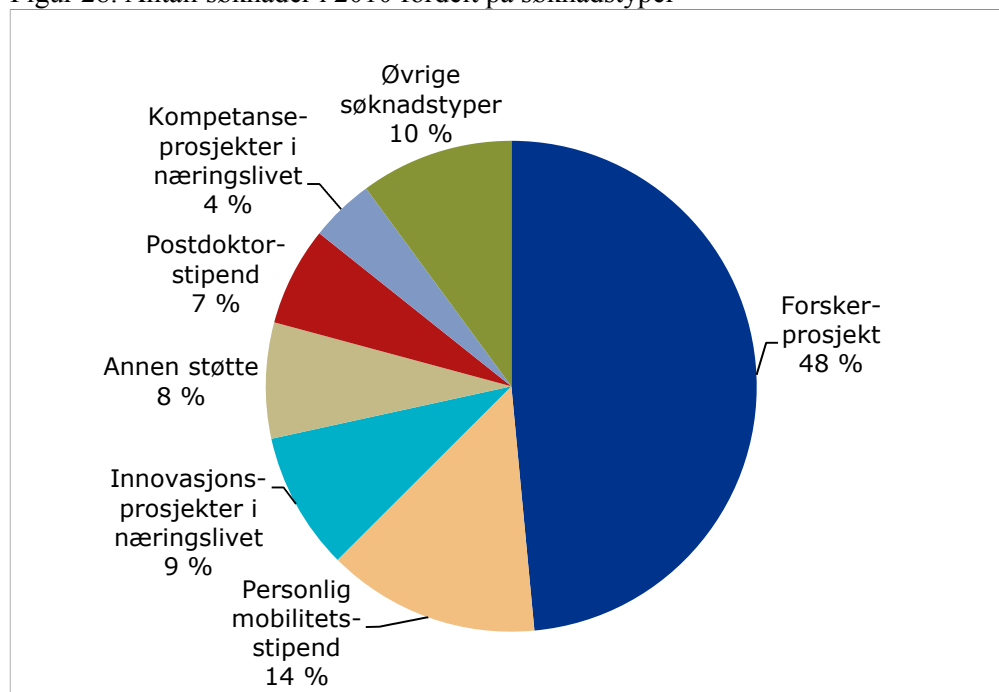
	Antall
Totalt antall søknader til Forskningsrådet i 2010	4 905
- herav antall rettet mot utlysninger	4 147
- herav antall ferdigbehandlede søknader	3 542

Hvert år mottar Forskningsrådet rundt 5000 søknader om forskningsstøtte gjennom sitt elektroniske søknadsmottak. 85 prosent av søknadene Forskningsrådet mottok i 2010 kom inn til utlysninger med en gitt søknadsfrist. De øvrige søknadene er rettet mot de av Forskningsrådets virkemidler som har løpende søknadsfrister (f.eks. kulturavtalestipend, utenlandsstipend, publiseringsstøtte o.l.).

Søknadsstatistikken i dette kapitlet er laget på bakgrunn de 3542 søknadene som var ferdigbehandlede (pr mai 2011) søknadene i tabellen over.

7.1 Søknadstyper

Figur 28. Antall søknader i 2010 fordelt på søknadstyper

Tabell 35. Gjennomsnittlig prosjektstørrelse på søknadene fordelt på søknadstyper. Mill.kr. i 2010.

	Gjennomsnittlig prosjektstørrelse (mill.kr)	Antall søknader
Annen institusjonsstøtte	73,5	43
Kompetanseprosjekter i næringslivet	8,2	149
Inst.forankret strat. prosjekt	8,0	45
Forskerprosjekt	7,3	1 718
Innovasjonsprosjekter i næringslivet	6,2	321
Personlig mobilitetsstipend	3,8	496
Annen prosjektstøtte	3,4	54
Postdoktorstipend	2,8	231
Forprosjekt	2,0	84
Annen støtte	1,6	270
Øvrige	1,1	60
Arrangementsstøtte	0,2	71
	6,3	3 542

Når det legges ut en utlysning av forskningsmidler på Forskningsrådets hjemmesider opplyses det hvilke søknadstyper søkerne skal benytte. Alle programmer og aktiviteter i Forskningsrådet benytter standardiserte søknadstyper med tilhørende vurderingskriterier. Den mest benyttede søknadstypen er Forskerprosjekt.

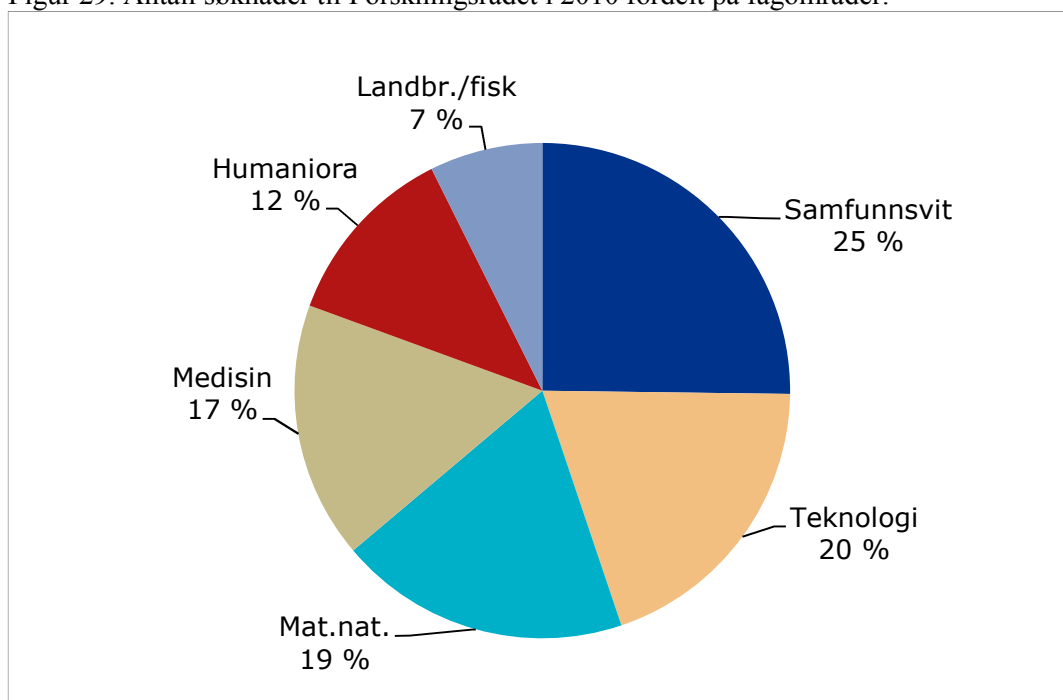
Merknader

De ulike søknadstypene har svært ulik karakter, noe også gjennomsnittlig prosjektstørrelse viser. Søknadstypen Annen institusjonsstøtte er knyttet til utlysninger fra senterordningene SFI og FME som ble gjennomført i 2010. Personlig mobilitetsstipend utlyses individuelt og gis vanligvis ved opphold som varer minimum én måned, maksimum tolv måneder. Målet med støtteformen er å bidra til kompetanseheving og internasjonalisering av norsk forskning, samt å bidra til å styrke norske forskningsmiljøer ved å tilby utenlandske gjesteforskere forskningsopphold i Norge. Figuren og tabellen over viser at denne søknadstypen står for den nest største andelen av søknadene.

7.2 Fagområder

Figur 29. Antall søknader til Forskningsrådet i 2010 fordelt på fagområder.

Tabell 36. Gjennomsnittlig prosjektstørrelse på søknadene i 2010. Fordelt på fagområder. Mill.kr.

Fagområde	Gjennomsnittlig prosjektstørrelse (mill.kr)	Antall søknader
Teknologi	8,6	695
Medisin	7,1	593
Samfunnsvit	6,4	893
Landbr./fisk	6,1	261
Mat.nat.	4,8	673
Humaniora	4,2	427
Totalt	6,4	3 542

Alle søknader som behandles i Forskningsrådet merkes med en fagkode, og tallene viser hvordan søknadene fordeler seg mellom de ulike fagområdene. Vi ser at søknader innenfor samfunnsvitenskap utgjør den største gruppen, men at de øvrige søknadene fordeler seg relativt jevnt mellom de resterende fagområdene.

Merknader

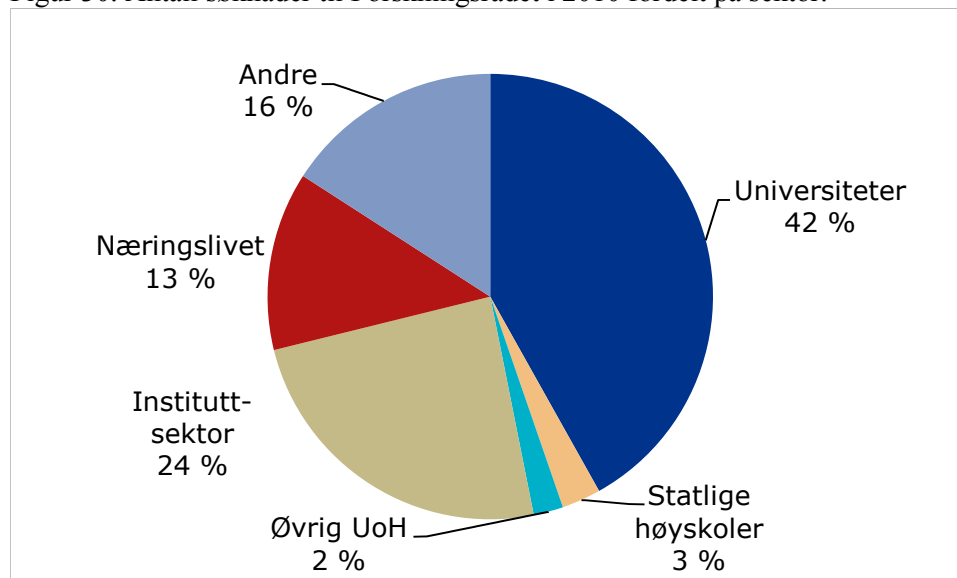
Selv om antall søknader er relativt jevnt fordelt mellom fagområdene viser tabellen at søknader innenfor fagområdene teknologi og medisin søker om et betydelig større beløp pr prosjekt enn hva som er tilfelle for de øvrige fagområdene.

Innenfor medisin er over halvparten av søknadene rettet mot Fri prosjektstøtte mens tilsvarende andel for teknologi er 10 prosent. Søknader rettet mot Fri prosjektstøtte utgjør størst andel også innenfor humaniora og mat.nat, hhv 42 og 34 prosent. Over 50 prosent av søknadene innenfor landbruks-,

fiskeri- og veterinærfag var rettet mot Store programmer. Innenfor samfunnsvitenskap er 42 prosent av søknadene rettet mot de Handlingsrettede programmene.

7.3 Sektor

Figur 30. Antall søknader til Forskningsrådet i 2010 fordelt på sektor.

Tabell 37. Gjennomsnittlig prosjektstørrelse på søknadene i 2010. Fordelt på sektor. Mill.kr.

	Gjennomsnittlig prosjektstørrelse (mill.kr)	Antall søknader	Andel av totalt antall søknader
Teknisk-industrielle institutt	11,0	184	5 %
Primærnæringsinstitutter	8,9	105	3 %
NTNU	8,2	253	7 %
UiT	7,5	172	5 %
Vitenskapelige høyskoler	7,5	44	1 %
UMB	7,1	74	2 %
Samf.vit instit, regionale	7,1	194	5 %
UiB	6,7	381	11 %
UiO	6,4	549	15 %
Øvrige forskningsinstitutter	6,4	200	6 %
UiS	6,3	37	1 %
Statlige høyskoler	6,3	101	3 %
Miljøinstitutter	6,1	116	3 %
Andre høyskoler	6,1	32	1 %
Samf.vit instit, nasjonale	6,0	61	2 %
UiA	4,9	17	0 %
Næringslivet	4,9	459	13 %
Andre	3,8	563	16 %
	6,3	3 542	100 %

Prosjektansvarlig er den institusjonen som er ansvarlig for søknaden og som ved bevilgning er Forskningsrådets kontraktspart. Det er denne institusjonen som er ansvarlig for gjennomføring av prosjektet og for framdrifts- og sluttrapporteringen.

Merknader

Universitetene alene sto for 42 prosent av søknadene, mens UoH-sektoren samlet sto for 47 prosent. Gjennomsnittlig søkt beløp varierer mellom de ulike sektorene.

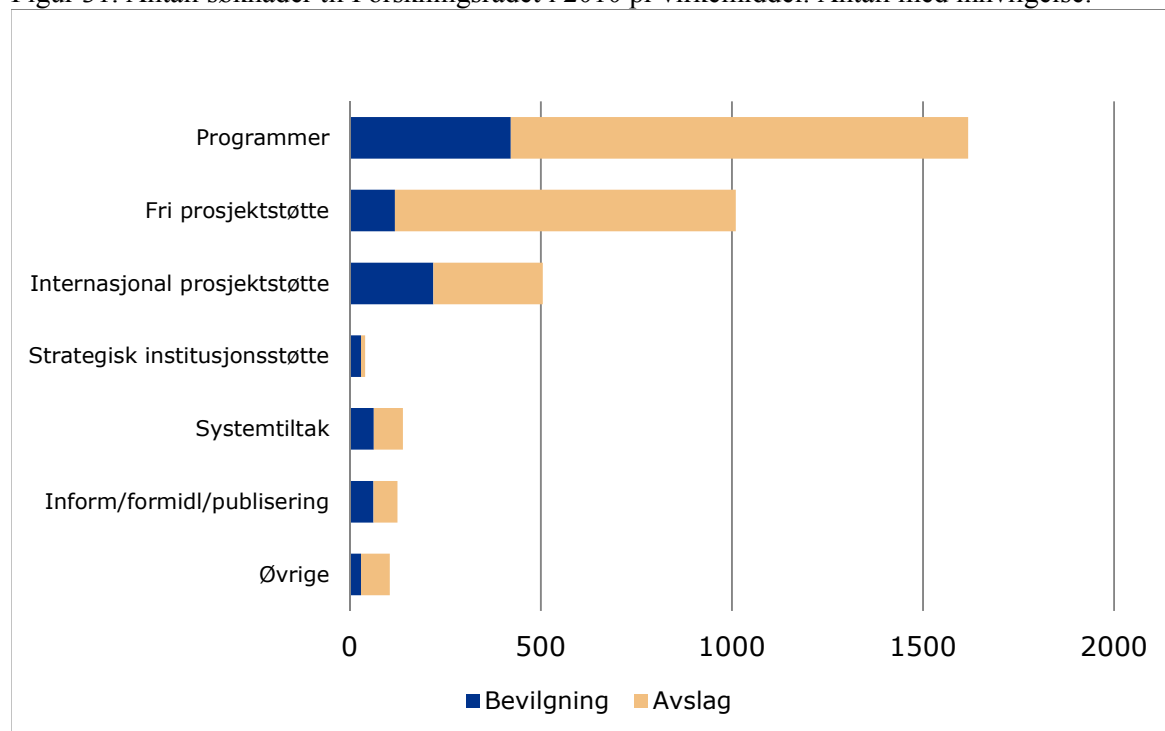
65 prosent av søknadene fra Instituttsektoren var rettet mot Store programmer og Handlingsrettede programmer, mens nesten halvparten av søknadene fra UoH-sektoren var rettet mot Fri prosjektstøtte.

7.4 Prosjekter med bevilgning

Av de 3542 søknadene Forskningsrådet mottok i 2010 fikk 26,6 prosent (941 søknader) bevilgning.

Figuren nedenfor viser andelen søknader med bevilgning innenfor de ulike hovedaktivitetene.

Figur 31. Antall søknader til Forskningsrådet i 2010 pr virkemiddel. Antall med innvilgelse.

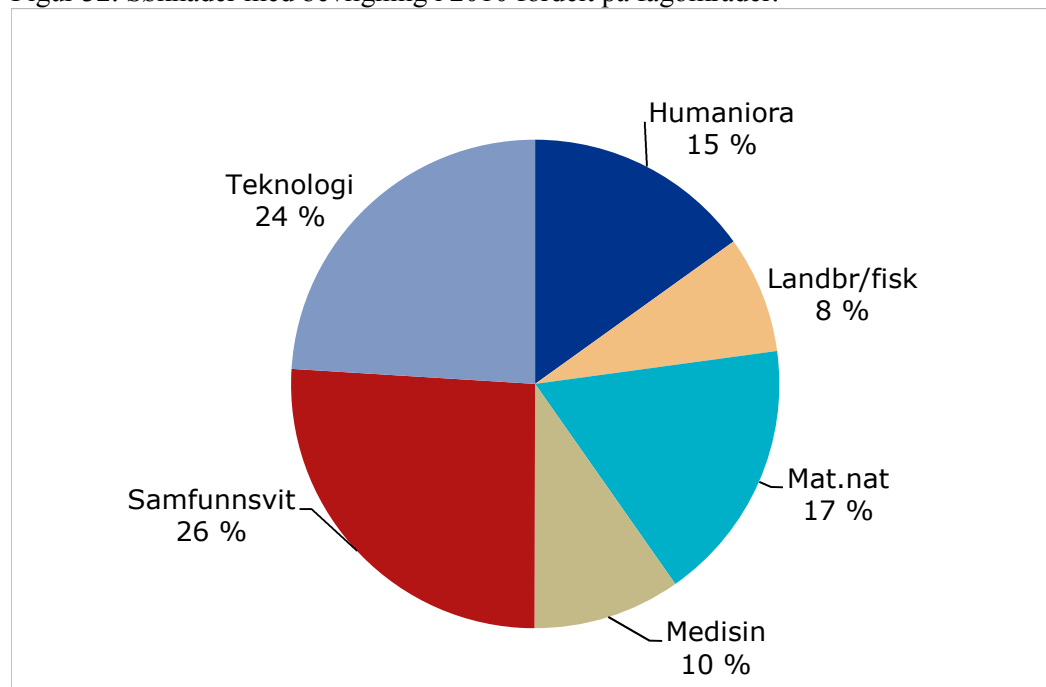
Tabell 38. Søknader til Forskningsrådet i 2010. Innvilgelsesprosent fordelt på virkemidler.

	Andel med bevilgning
Programmer	27 %
Fri prosjektstøtte	12 %
Internasjonal prosjektstøtte	43 %
Strategisk institusjonsstøtte	73 %
Systemtiltak	45 %
Inform/formidl/publisering	50 %
Øvrige	28 %
	24 %

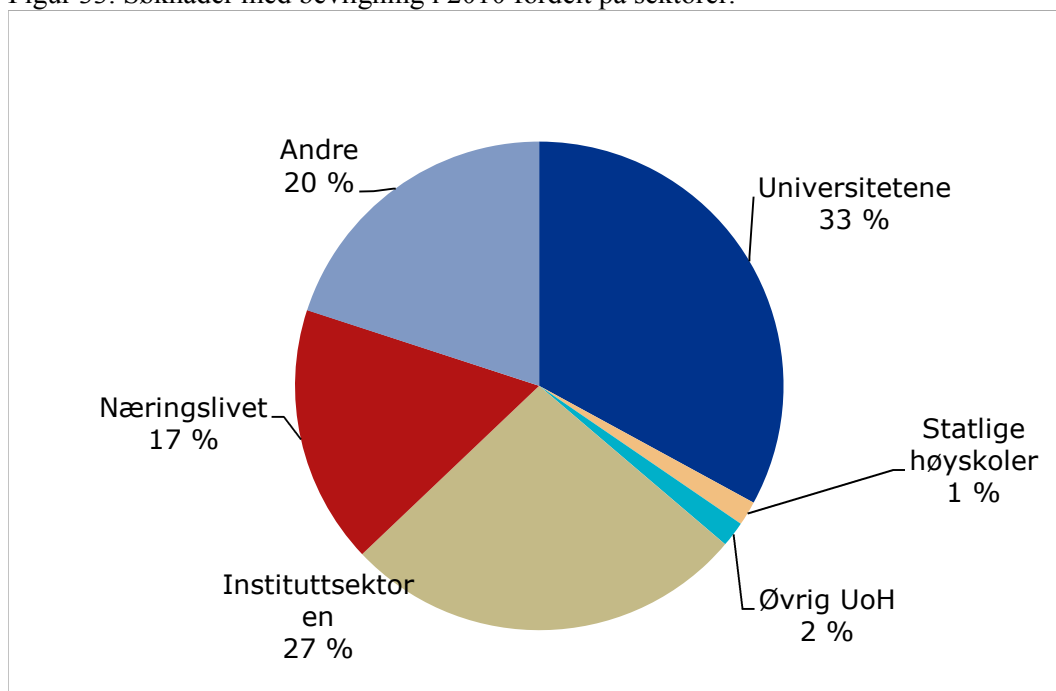
Merknader

Antall innvilgede søknader påvirkes av flere forhold. Blant annet vil antallet være en funksjon av ledige midler det enkelte år, noe som igjen påvirkes av vekst til området, løpende forpliktelser og hvilken fase programmet er i. I tillegg vil antallet innvilgete være avhengig av hvilken søknadsprosess det legges opp til for det enkelte program/aktivitet. I programmene er det vanlig at det inviteres til skisser før den ordinære søknadsbehandlingen. Dette medfører at søknadstilfanget blir langt mindre enn for eksempel for Fri prosjektstøtte der man ikke praktiserer dette. **Det betyr at andelene i tabellen over er ikke sammenlignbare på tvers av virkemidlene, det gjelder særlig mellom programmer og fri prosjektstøtte.**

Figur 32. Søknader med bevilgning i 2010 fordelt på fagområder.

Figur 33. Søknader med bevilgning i 2010 fordelt på sektorer.

Av de som har fått bevilgning er 36 prosent av institusjonene fra UoH-sektoren totalt, 33 prosent fra universitetene alene.

I den samlede søknadsmassen sto f.eks UoH-sektoren bak 47 prosent av søknadene, mens Næringslivet sto bak 13 prosent. Figuren over viser at næringslivet har en større andel av søknadene med bevilgning enn det deres andel av det totale antallet søknader var. Dette henger sammen med programmene bruk av skisser i søknadsprosessen. Skisser sammen med mer presise krav i utlysningene avgrenser søknadsmassen, og i 2010 var 2/3 av søknadene fra Næringslivet rettet mot programmene.